

TYÖVÄEN ARKISTO
SOS.DEM. EDUSKUNTARYHMÄN
PÖYTÄKIRJAT

1927-

RULLA 18

KUVANNUT
MONIKKO OY
1977. 11. 18

ALKU

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän
valmistelunvaliokunnan
pöytäkirjat
v. 1927

l-
i
cal-
r.F.
l.,
XX

in-
lli
iä-
ska
l-istn
i

;
a,
tä-
i
ik-
es-
iin-
lan-
eessa,

l-
en

on-

l-
os-
ryh-

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmisteluvaliokunnan kokouksesta helmikuun 3 p:ltä 1927. Saapuvilla olivat M. Myllymäki, toimien puheenjohtajana, Lonkainen, toimien sihteerinä, Harvala, Aalto J.F. A., Hakala, Rantala, Puittinen, Tainio, Aalto ~~xxx~~

I §.

Ryhmän sihteerin
erönpöytä-
tö.

Ryhmän sihteerin A. Louhelainen oli jättänyt valmisteluvaliokunnalle kirjelmän, jossa hän pyysi, että koska uusi toimensa ei saali kevätistunto-kauden aikana ottaa osaa ryhmän toimintaan siinä määrin kuin se sihteerin ominaisuudessa olisi välttämätöntä, ja koska hän joutuu olemaan poissa Helsingistä niin paljon kuin se täysi-istuntojen vuoksi on suinkin mahdollista, hänelle myönnettäisiin vapautus ryhmän sihteerin toimesta.

Valmisteluvaliokunta päätti Louhelaisen anomusta puoltaa.

2 §.

Asevelvollis-
suusajan
lyhentämis-
tä koskeva
alote.

Sen johdosta, että sotilasasiainvaliokunnassa on valmistunut mietintö asevelvollisuusajan lyhentämisestä koskevasta aloitteesta, jossa mietinnössä valiokunnan enemmistö ehdottaa aloitteen hylättäväksi, päätettiin ryhmälle ehdottaa, ettei sitä yritettäisi estää eduskunnassa esille tulemastakaan alkaneen istunto-kauden aikana, vaikkapa sellaisia ajatuksia onkin ryhmän jäsenten keskuudessa ilmentynyt. Valmistusvaliokunta päätti ehdottaa, että asiassa ryhmä esiintyisi vanhan kantansa puolesta, joka esiintyy myöskin sotilasasiainvaliokunnan sos.-dem. jäsenten mietintöön liittämässä vastalauseessa, loppuun asti. Kuitenkaan ei siitä olisi tehtävä mitään kabinettikysymystä, koska kysymys on eduskunta-alotteesta eikä hallituksen esityksestä. Jos eduskunta hyväksyy sotilasasiainvaliokunnan ehdotuksen, olisi koetettava saada hylkäävään ~~mietintö~~ päätökseen ponsi, jossa pyydetään hallitukselta uutta esitystä asiassa.

3 §.

Sotalaitoksen
vakiinnutta-
minen.

Puolustusasiainvaliokunnan sos-dem jäsenten keskuudessa esiintyneen erimielisyyden johdosta sotalaitoksen vakiinnuttamista koskevan lain hyväksymisessä päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryh-

mälle

mälle kannan määräämistä varten, että asiassa olisi esiinnyttä-
vä siten, että laki saataisiin hylätyksi. Tätä ehdotustaan pe-
rustelee valmisteluvaliokunta sillä, että armeijassa ei ole
vielä suoritettu sos-dem ryhmän vaatimaa puhdistusta, eikä ryh-
män vaatimus armeijan miesvahvuuden määräämisestä ole tullut
toteutetuksi. Valmisteluvaliokunta ehdottaa, että ryhmän olisi
esiinnyttävä hylkäämisen puolesta yhtenäisenä.

Tämä päätös koskee myöskin puolustusministeriössä pal-
velevien virkamiesten toimien vakiinnuttamislakia.

4 §.

Puoluesihteerin ~~kirjeen~~ ryhmän valmisteluvaliokunnalle oli sos-dem puolueen
kirjelmä.

puoluesihteeri Viik lähettänyt kirjelmän, jossa ilmoitettiin
puoluetoimikunnan otaksuvan, että ryhmä tahtoo myötävaikuttaa
vaalien onnistumiseksi puolueellemme mahdollisimman edulli-
siksi, ja että ryhmä käyttäisi ne mahdollisuudet, joita ilme-
nee erinaisten eduskunta-asioiden yhteydessä tämän ~~xxix~~ puo-
luetoimikunnan otaksunan toteuttamiseksi. Edelleen ehdottaa puo-
luesihteeri, että ryhmän ~~xxix~~ puolesta asetettaisiin komi-
teaa asiaa harkitsemaan ja tekemään harkintansa perusteella
ryhmälle tai valmisteluvaliokunnalle ehdotuksia miten kaikki
mahdollisuudet voitaisiin tarkkaan käyttää.

Kirjelmän johdosta päätti valmisteluvaliokunta yksimie-
lisesti, että ~~xxix~~ ehdotetaan ryhmälle valittavaksi 1 neljä-
henkinen komitea, joka yhdessä puoluetoimikunnan kanssa työ-
skentelee asian hyväksi ja laatii ryhmälle ehdotuksia. Valmistelu-
valiokunta ehdottaa komiteaan valittavaksi 1 Myllymäen, Tai-
nion, J.F.Aallon ja Reinikaisen.

5 §.

Toht.Ur-
sinin ku-
van osto.

Harvala ilmoitti, että taiteilija Alpo Sailo oli tarjonnut
muovallemaansa toht.Ursinin kuvaa ryhmälle ostettavaksi 10,000
markan hinnasta. Valmisteluvaliokunta valtuutti Harvalan ilmoit-
tamaan taiteilija Sailolle, ettei ryhmä voi hänen teostansa os-
taa.

Vakuudeksi.

Heikki Myllymäki

Joonas Loukainen

Pöytäkirja

tehty Sos-dem.eduskuntaryhmän valmistelu-
valiokunnan kokouksessa 10 p:nä helmikuu-
ta 1927. - Saapuvilla olivat Myllymäki,
toimien puheenjohtajana, Loukainen, toimi-
en sihteerinä, Tainio, Harvala, Puittinen,
Aalto J.F., Hakala, Viik ja Reinikainen.

1 §.

Puolueneu-
vosto.
Puoluesihteeri oli lähettänyt valmisteluvaliokunnal-
le kirjeen, jossa hän ilmoitti sos-dem puolueen Puolueuuvos-
ton kokouksen pidettävän kuluvaan helmikuun 27 p:nä Säätyta-
lolla, sekä kokouksen ohjelmaan otetun myöskin selostuksen
eduskuntaryhmän toiminnasta. (Liite n:o 46)

Eduskuntaryhmän edustajaksi edelläänainittuun kokoukseen,
sekä eduskuntatyön selostajaksi siellä päätti valmisteluvalio-
kunta, sen jälkeen kun ryhmän puheenjohtajat Myllymäki ja Har-
vala olivat tehtävästä kieltäytyneet, ehdottaa valittavaksi
J.F.Aallon.

2 §.

Neuvottelu-
tilaisuudet.

Ulkoasiainministeri Voionmaan kehoituksen johdosta,
joka koski ryhmän puolesta edustajien valitsemista ulkoasiain-
ministeriössä pidettävään tilaisuuteen, jossa annetaan selos-
tus Neuvosto-Venäjän kanssa käydyistä sopimusneuvotteluista,
päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa, että ryhmän edustajiksi
sanottuun tilaisuuteen valittaisiin edustajat Tainio ja J.F.Aal-
to.

3 §.

Työttömyys-
määrärahat.

Samassa kirjeessä, jossa puoluesihteeri ilmoitti Puolue-
neuvoston kokouksesta (kts 1 §), tuotiin ryhmän valmistelu-
valiokunnan tietoon, että puoluesihteerin luona oli käynyt
Helsingin työttömien lähetystö, joka oli pyytänyt saattamaan
ryhmän tietoon työttömien toivomuksen, että hallituksen työt-
tömyyden vastustamista koskevaa esitystä käsiteltäessä ryhmä
koettaisi toimia niin, että ainakin hallituksen ehdottama määrä

raha tulisi hyväksytyksi ja jos mahdollista vieläkin korotettuna.

Tämä työttömäin toivomus päätettiin saattaa ryhmän tietoon

4 §.

Asevelvol-
listen pal-
velusaika.

Pääministeri Tannerin pyynnöstä otettiin uudelleen käsiteltäväksi miten ryhmän olisi suhtauduttava eduskunnassa esille tulevaan puolustusasiainvaliokunnan mietintöön asevelvollisuusajan lyhentämistä koskevien aloitteiden johdosta. Edellisessä kokouksessa oli ryhmä päättänyt pysyä entisellä kannallaan sen vastalauseen muakisesti joka liittyy puolustusasiainvaliokunnan hylkäävään mietintöön, jossa vastalauseessa asetutaan 6 kuukauden palvelusajan kannalle, sekä, jos ei sitä saada hyväksytyksi, koettaa ajaa hylkäävään päätökseen ponsi, jossa hallitukselta pyydetään uutta esitystä asiassa.

Pääministeri selosti asian johdosta käytyjä neuvotteluja hallituksen keskuudessa, ilmoittaen, ettei hallitus voi lähteä antamaan ohjelmansa mukaista 9 ~~kuukauden~~ kuukauden esitystä suoralta kädeltä, vaan haluaa se tutkia asian perusteellisesti. Sitä varten olisi asetettava komitea. Kun asia nyt tulee esille eduskunnassa, olisi ryhmän asetuttava 9 kuukauden kannalle ja jos ei sitäkään saada läpi, niin sitten kannattamaan maalaisliitolaisten ehdottamaa pönttä, jossa pyydetään hallitukselta uutta esitystä..

Laajemman keskustelun jälkeen päätettiin ryhmälle ehdottaa, ettei luovuttais entiseltä kannalta, vaan pysyttäisi siinä päätöksessä joka tehtiin edellisessä ryhmäkokouksessa.

V a k u u d e k s i:

Kauno Kallio

Jussi Loukainen

Pöytäkirja

tenty Sos-dem eduskuntaryhmän valmisteluvaliokunnan kokouksessa 17 p:nä helmikuuta 1927. - Punetta johti ryhmän varsinainen puheenjohtaja Myllymäki ja pöytäkirjan laati ryhmän sihteeri Lonkainen. Paitsi edellämainittuja, oli kokouksessa saapuvilla valmisteluvaliokunnan jäsenet Harvala, Puittinen, Hakala, Reinikainen, Rantala, Lehtokoski, Helo ja Aalto J.F.

1 §.

Työttö-
myysmää-
rärahat.

Sos-dem eduskuntaryhmälle oli Viipurin työttömäin kokous, joka oli pidetty 8.2.27., lähettänyt kirjelmän, missä lausuttiin toivomus, että ryhmän olisi esinnyttävä tarmokkaasti hallituksen esityksen puolesta, joka koskee työttömyyden torjumiseksi myönnettäviä määrärahoja, ja koetettava vaikuttaa niin, että hallituksen ehdotus tulisi eduskunnassa hyväksytyksi. (Liite 48)

Kirjelmässä lausutut toivomukset päätettiin saattaa ryhmän jäsenten tietoon.

2 §.

Pöytäkirjan-
tarkastajat.

Ryhmän ja valmisteluvaliokunnan pöytäkirjojen tarkastajiksi seuraavan kahden viikon ajaksi päätettiin ehdottaa vuorossaan olevat ryhmän jäsenet Huotari ja Huttunen.

3 §.

Laki val-
tion lii-
ke
kelaitoket-
sista.

Valtiovarainvaliokunnan jäsen Harvala ilmoitti haluavansa alistaa ryhmän keskusteltavaksi ja päätettäväksi valiokunnassaan esillä olevan lain valtion liikelaitoksista, johon suhtautumisessa on ryhmän valiokunnassa olevien jäsenten kesken syntynyt erimielisyyttä. Tämä erimielisyys on syntynyt siitä, onko laki hyväksyttävä vai eikö, ja missä järjestyksessä. Toiset valiokunnan jäsenet olivat olleet sitä mieltä, että laki siinä muodossaan kuin se nyt on esillä, olisi hylättävä, tai jos sitä joudutaan käsittelemään, olisi se käsiteltävä perustuslain luontoisena. Toiset taas ovat sitä mieltä, että kun asia periaatteelliselta puoleltaan on hyväksyttävä

vä, olisi siihen koetettava saada vain tarpeelliset muutokset, eikä tulkittava sitä perustuslainluontoiseksi. Asian alustaja Harvala ilmoitti olevansa lain hylkäämisen kannalla.

Lehtokoski ja Hakala yhtyivät kannattamaan Harvalan ehdotusta lain hylkäämisestä.

Valmisteluvaliokunta päätti ehdottaa ryhmälle, että ryhmä asettuisi nyt esillä olevaan lakiin valtion liikelaitoksista hylkäävälle kannalle.

4 §.

Puolustuslai- Kun puolustuslaitoksen virkojen vakiinnuttamista koskevat
toksen vir- lait joutuvat piakkoin kolmanteen käsittelyyn, päätti valmistelu-
kojen va- valiokunta yksimielisesti ehdottaa ryhmälle, että asetuttaisiin
kiinnutta- kumpaankin lakiin, niin puolustuslaitoksen virkoja kuin puolustus-
minen. ministeriön virkojakin koskevaan lakiin nähdessä sille kannalle,
että ryhmä ehdottaa niiden äänestämistä yli vaalien.

5 §.

Valtion Laki valtion metsämaiden asuttamisesta, joka niinikään tulee
metsämai- eduskunnassa piakkoin ratkaisevan käsittelyn alaiseksi, päätettiin
den asut- esittää ryhmässä keskusteltavaksi. Valmisteluvaliokunta puolestaan
taminen. ehdottaa, että ryhmä päättäisi asettua hallituksen esityksen kannal-
le.

V a k u u d e k s i:

M. Lehtokoski

L. Hakala

Pöytäkirja

Tehty Sos-dem eduskuntaryhmän valmisteluvaliokunnan kokouksessa 24 p:nä helmikuuta 1927. Puheenjohtajana toimi Myllymäki ja pöytäkirjan laati Lonkainen. Näiden lisäksi olivat saapuvilla valmisteluvaliokunnan jäsenet Ryömä, Keto, Aalto J.F., Lehtokoski, Rantala, Puittinen, Tanner, Harvala ja Vuolijoki.

1 §.

Ahvenanmaa-
laisten
asevelvol-
vollisuus.

J.F.Aalto esitti ryhmän keskusteltavaksi perustuslakivaliokunnassa esillä olevan lain ahvenanmaalaisten asevelvollisuuden suorittamisesta, alustaen samalla kysymyksen valmisteluvaliokunnalle. Puhuja selosti lain käsittelyä perustuslakivaliokunnassa, sekä esitti lopuksi, että valmisteluvaliokunta ehdottaisi ryhmän kannaksi sen, että asetuttaisiin ~~lain~~ lakiehdotukseen nähdessä hylkäävälle kannalle. Puhuja suosittelee edelleen, että jos lakia ei saada hylätyksi, olisi sen jälkeen asetuttava kannattamaan ruotsalaisen ryhmän taholta odotettavissa olevaa ehdotusta siitä, että laki käsiteltäisiin perustuslain luontoisena.

Keskustelun jälkeen päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryhmälle, että ellei lakiehdotusta saada hyväksytyksi siinä muodossa kuin sosialidemokraattisten jäsenten vastalauseessa ehdotetaan, olisi ryhmän asetuttava yksimielisesti kannattamaan sitä, että laki käsiteltäisiin perustuslain luontoisena.

2 §.

Kunnallis-
ten vero-
lakien
muutokset.

Ryömä esitti valmisteluvaliokunnan harkittavaksi, olisiko aika jo ryhmässä keskustella siitä, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä hallituksen esityksen johdosta kunnallisten verolakien muutoksiksi, joka esitys on laki- ja talousvaliokunnassa esitetty hylättäväksi. Puhuja selosti niitä perusteita joille lakiesitys on rakennettu.

Kun asia ei vielä ole kiireellinen, niin päätti valmisteluvaliokunta jättää siitä keskustelemisen ja päättämisen toistaiseksi. Hallituksen jäsenet veloitettiin tuomaan seuraavaan ryhmä-

kokoukseen perustellun ja kiinteän ehdotuksensa. Asiaa ei tässä vaiheessaan päätetty viedä ryhmän keskusteltavaksi.

3 §.

Rautatien
kielikysy-
mys.

Vuolijoki esitti valmisteluvaliokunta keskusteltavaksi ryhmän suhtautumisen ed. Niukkanen, y. m. eduskuntaesitykseen rautateiden kielikysymyksessä. Alustaja selosti hallituksen toimenpiteitä rautateiden virkakielikysymyksessä, sekä osotti, että ne nojautuvat pätevien asiantuntijain lausuntoihin. Esitti samalla asiassa välitävän ehdotuksen, joka olisi otettava perustuslakivaliokunnassa Sos-dem ryhmän jäsenten kannaksi. Ehdotus sisältää, että rautateiden juniparot olisivat kaupungeissa ja rautatieristeyksissä annettava maan molemmilla kielillä, lukuunottamatta ruotsalaisia seutuja.

Valmisteluvaliokunta päätti, että ehdotus jätetään ryhmän perustuslakivaliokunnassa oleville jäsenille asianvaatimiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten. Näin ollen ei asiassa vielä tarvitse ryhmän keskustella.

4 §.

Huvilan
osto
valtiolle.

Tanner halusi kuulla ryhmän, tai valmisteluvaliokunnan mielipidettä siitä, olisiko hallituksen annettava eduskuntaesitys erään huvilan ostosta valtiolle Kultarannasta, jota huvilaa on tarjottu edullisilla ehdoilla. Puhuja selosti, että ennenpitkää on tällainen osto kuitenkin välttämättömyyden pakosta suoritettava, osottaen, että tarjottu kauppa on valtiolle edullinen.

Kun kysymys on pieni, eikä ~~ky~~ vaadi valtion varoja kuin 500,000 mk, päätti valmisteluvaliokunta, ettei asiaa maksa vastustaa, vaan voi hallitus menetellä siinä oman tahtonsa mukaan. Ryhmän keskusteltavaksi ei katsottu maksavan valvua näin pientä asiaa esittää.

V a k u u d e k s i:

Hennigsson

J. P. Pöyhönen

P ö y t ä k i r j a

tenty Sos-dem Eduskuntaryhmän valmisteluvaliokunnan kokouksessa 3 p. maaliskuuta 1927.-Puheenjohtajana toimi Myllymäki ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut. Näiden lisäksi olivat saapuvilla valmisteluvaliokunnan jäsenet Harvala, Puittinen, Lentokoski, Hakala, Aalto A., Aalto J. F., Keto ja Tanner.

1 §.

Kaarlo Saa-
ri-vainajan
muisto.

Senjohdosta, että eduskuntaryhmästä oli edustaja Kaarlo Saari poistunut kuoleman kautta, päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryhmälle, että kunnioitettaisiin keskuudestamme manan maille muuttaneen toverin viimeiselle matkalle ~~lähtökä~~ saattamista siten, että ryhmän puolesta lähetettäisiin edustajat sanottuun tilaisuuteen, jotka laskisivat ryhmän tervehdyksen. Edustajiksi päätettiin ehdottaa ryhmän puheenjohtajaa Myllymäkeä ja rahastonhoitajaa A. Aalto.

2 §.

Laki ap-
teekkilai-
toksista.

Koska lakiehdotus apteekkilaitoksista joutuu piakkoin eduskunnassa ratkaisevaan käsittelyyn, ja kun tämä lakiehdotus on asianomaisessa valiokunnassa saanut sellaisen muodon, etteivät kunnat ja osuuskunnat pääsisi osallisiksi apteekkien pito-oikeuksista, vaan jälleen vuosikymmeniksi tulisi lyötäväksi kiinni yksityisten apteekkarien etuoikeudet, päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryhmälle, että laki äänestettäisiin yli vaalien, vaikkapa se ei olekaan sellainen, josta olisi mitään hyötyä vaalitaistelussa, eikä ole toivoa siitäkään, että sen vaalien jälkeenkään saisi uudelle linjalle.

3 §.

Kunnallisten
verolakien
muutokset.

Valmisteluvaliokunta otti käsiteltäväkseen mitä olisi tehtävä kun hallituksen esitys kunnallisten verolakien muutoksiksi oli tullut laki- ja talousvaliokunnassa sekä suuressa valiokunnassa hylätyksi. Pääministeri Tanner ilmoitti, että hallitus on yksimielisesti päättänyt, ettei asiasta tehdä kabinettikysymystä, kos-

ka lakiehdotus ei ole perusteiltaan niin laaja kuin hallituksen ohjelmassa on edellytetty.

Lyhyen keskustelun jälkeen, jossa toiset olivat sitä mieltä, että asiasta olisi tehtävä kabinettikysymys ja toiset taas yhtyivät pääministerin lausumiin ajatuksiin, päätti valmisteluvaliokunnan äänestyksen jälkeen ehdottaa ryhmälle, että asiasta ei olisi tehtävä kabinettikysymystä, vaan esinnyttävä sen puolesta tarmokkaasti. Muin tähän asti on tässä asiassa esiinnytty.

4 §.

Asevelvollisuusajaksi.

Kun asevelvollisuusajan lyhentämistä koskevat ~~puheenjohtajan~~ eduskuntaesitykset joutuvat piakkoin ratkaisevaan käsittelyyn eduskunnassa, eikä ole toivota saada niitä hyväksytyksi sen vuoksi, että maalaisliitto on asiassa peräytynyt, päätettiin velvoittaa puolustusasiainvaliokunnan sos-dem jäseniä tekemään esitykset hylkäävään valiokunnan mietintöön liittyvään anomuspöytäkirjaan kiinteämmän muodon, jota sitten kolmannessa käsittelyssä ryhmä yksimielisesti kannattaisi. Pöytäkirjan sanamuodon laatiminen jätettiin edustajien Kedon, Myllymäen ja Puittisen tehtäväksi. Eduskunnassa velvoitettiin asiaa hoitamaan ed. Puittinen ja Myllymäki.

V a k u u d e k s i:

Myllymäki
Jussi Loukainen

Pöytäkirja

Köyry Sos-dem Eduskuntaryhmän valmisteluvaliokunnan kokouksessa 10 p:nä maaliskuuta 1927.-
Puhetta johti Myllymäki ja pöytäkirjan laati Loukainen. Näiden lisäksi oli saapuvilla Hakala ja Lehtokoski.

I §.

Kurinpito-
toimenpiteitä. Kun kunnallisverolakien muutoksia tarkoittavan hallituksen esityksen kolmannessa käsittelyssä toimitetuissa äänestyksissä oli ryhmämme jäseniä ollut poissa ilman edeltäpäin hankittua lupaa, ~~puheenjohtajan~~ päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryhmälle, että näiden kysymyksessä olevien ryhmän jäsenien syhteen ryhdyttäisiin kurinpitotoimenpiteisiin. Mitä menettelytapaan tulee päätettiin ehdottaa, että annettaisiin asianomaisille vakava muistutus, joka tiedotetaan sanomalehdissä ja ilmoitetaan piiritoimikunnille.

2 §.

Leipomolaki.

Esitettiin Helsingin ja sen ympäristön ravinto- ja nautinto-työläisten kokouksen laatima kirjelmä, koskeva leipomolakia, joka on parhaallaan eduskunnassa käsiteltävänä. Kirjelmässä oleva pöytäkirja päätettiin esittää ryhmälle mahdollisia toimenpiteitä varten.

3 §.

Kirjelmät.

Viipurin läänin länt. vaalipiirin Sos-dem Piiritoimikunnan kirjeeseen, jossa pyydetään ryhmän toimintakertomusta valmistamaan niin ajoissa, että se ehditisi piirikokousten alustusviikoihin painettavaksi, päätettiin vastauksena ilmoittaa, ettei ryhmän toimintakertomusta voida valmistaa ennen istuntokauden päättymistä ja kehoittaa asianomaista piiritoimikuntaa kääntymään piirinsä edustajain puoleen tarvitsemansa eduskuntatyön selostuksen valmistamisessa piirikokousta varten.

4 §.

Viime kokoukselle tarkoitettu puoluejoimikunnan kirje, jossa ~~kirje~~ saatettiin ryhmän tietoon puoluejoimikunnan kokouksen päätös siitä, onko edellytyksiä vieläkin hallituksessa olemiseen, ei antanut tällä kertaa aihetta toimenpiteisiin, koska katsottiin, et-

tä ryhmä oli viime kokouksessaan asiasta mielipiteensä lausunut.
Kirjelmä päätettiin panna pöydälle ja ottaa se esille kun siihen
aihetta ilmaantuu.

V a k u u d e k s i:

H. A. A. A. A. A. A.

J. A. A. A. A. A.

P ö y t ä k i r j a

tehty Sos-dem Eduskuntaryhmän valmistelu-
valiokunnan kokouksessa 21 p:nä maalis-
kuuta 1927.- Saapuvilla olivat Myllymäki,
toimien puheenjohtajana, Lonkainen sihtee-
rinä, sekä jäsenet Lehtokoski, Hakala ja
Rantala.

1 §.

Leipomolaki.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmäkokous oli kutsuttu koolle
le etupäässä sen vuoksi, kun leipomolaki tulee nyt kolmanteen kä-
sittelyyn, niin olisi ryhmän määriteltävä kantansa hyväksyykö se
lain siinä muodossa kuin se on toisessa käsittelyssä ~~ky~~ saanut,
vai asettuuko ~~se~~ ryhmä hylkäävälle kannalle tai äänestäkö lain
yli seuraavien vaalien. Ryhmän keskuudessa on lain hyväksymiseen
näiden ilmennyt erilaisia mielipiteitä. Toiset pitävät lakia ny-
kyisessäkin muodossa parannuksena entisiin oloihin, toiset taas
ovat sitä mieltä, että ne huononnuksiset, joita lain toisessa käsit-
telyssä on siihen tehty työajan jatkamisen, y. m. muodossa, ovat
siksi huomattavia, ettei lakia voida hyväksyä, vaan on se estettä-
vä kaikkia keinoja käyttäen.

Lyhemmän keskustelun jälkeen päätti valiokunta ehdottaa ryh-
mälle, että ryhmä asettuisi kannattamaan lain hylkäämistä, mutta
ei yli vaalien lykkäämistä.

2 §.

Tietotoi- miston tiedon- annot.

Sen johdosta, että taaskin on Työväen Sanomalehtien Tietotoi-
miston taholta annettu sanomalehdille sellainen selostus, että
leipomolain huononnuksiset olisivat ~~kuin~~ aiheutuneet Sos-dem
ryhmän jäsenten poissaolon takia, ja tämän tiedon tähden on jäl-
leen aiheutettu ryhmälle tiedusteluja, esitettiin valmisteluvalio-
kunnan keskusteltavaksi mihin toimenpiteisiin olisi tämän johdos-
ta ryhdyttävä niin poissaolleiden rankaisemiseksi kuin myöskin
tiedonantajain suhteen, jotka ovat sivuuttaneet ryhmän ja kiireh-
tineet poissaolosta tiedottamaan. Tällainen ryhmän selän takana
suoritettu toimenpide on omiaan vahingoittamaan puolueen vaalitoi-
mintaa.

~~Keskustelu ja päätös valmisteluvaliokunnasta~~

Keskustelussa todettiin, että ne ryhmän jäsenet, jotka leipolaisia käsiteltäessä ovat olleet poissa äänestyksestä ilman ryhmältä saatua lupaa, ovat tehneet itsensä syyllisiksi rangaistavaa n laiminlyöntiä. Mutta samalla todettiin sekin, että Työväen Sanoma-lehtien Tietotoimisto, joka on kiirentynyt puoluesihteerin määräyksen perusteella tiedottamaan asiasta sanomalehdille ilman, että ryhmä on asiasta ehännyt mitään päättää, on tehnyt itsensä syylliseksi puoluetta vahingoittavaan toimenpiteeseen.

Yksimielisesti päätti valmisteluvaliokunta ehdottaa ryhmälle, että ilman ryhmän lupaa äänestyksestä poissaollessiin sovellettaisiin sitä päätöstä, jonka ryhmä on edellisessä kokouksessa tehnyt, sekä samalla annettavaksi paheksumisen Työväen Sanomalehtien Tietotoimistolle ja puoluesihteerille ryhmän seläntakaisien tiedotuksien antamisesta, joita valmisteluvaliokunta pitää puolueen vaalitoimintaa vahingoittavina.

V a k u u d e k s i:

Myllymäki

Jussi Lankinen

Pöytäkirja, tehty Sosialidemokraattisen edusvalmistusvaliokunnan/kokouksesta maaliskuun 24 päivänä 1927; Saapuvilla olivat; Myllymäki, Hekali, Harvala, Puittinen, Tainio, Lehtokoski, Reinikainen, Rantala ja Aalto, sekä ministerit Tanner, Ailao, Vuolijoki ja Helo. Puhetta johti Myllymäki ja pöytäkirjaa piti ed. I. Penttala.

1§.

Ryhmän puheenjohtaja Myllymäki ilmoitti, että ryhmän keskuudessa on ollut keskustelua; eikö olisi syytä tehdä eduskunnalle anomus, että Kallion hallituksen jäsenet asetettaisiin syytteeseen kiellain käytäntönsovelluttamisessa tapahtuneista lainrikkomuksista? se-
kä ilmoitti, että Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä kokoontuu kysymyksestä päättämään tänä iltana kello 6;

Kysymyksen johdosta syntyneessä keskustelussa ilmoitti Myllymäki olevansa sillä kannalla, että anomus olisi tehtävä ja että se olisi jätettävä eduskunnalle ensi maanantain istunnossa. Pääministeri Tanner ilmoitti olevansa Myllymäen kannalla, muuten paitsi että anomus olisi jätettävä eduskunnalle vasta sen jälkeen jos sisäasiainministeri Itkonen tullaan asettamaan valtakunnanoikeudessa syytteeseen Helsingin poliisimestari Honkasen virastapidättämisestä; Reinikainen ilmoitti olevansa Tannerin kannalla; Tainio; Anomuksen esittäminen ei ole ollenkaan tarpeellista, koska porvarit eivät ole Honkasen pidättämisasiassa tarkoitustaan saavuttaneet ja koska valtakunnanoikeutta ei kaiken todennäköisyyden mukaan tulla Honkasen virastapidättämisen asian vuoksi kokoon kutsumaan. Ehdotettiin, ettei ryhmä Kallion hallituksen syytteeseen asettamisesta anomusta tekisi. Harvala; Kysymys olisi harkittava ja lopullisesti päätettävä vasta sitte kun Itkonen syytejuttu tulee eduskunnassa esille. Aalto; Yhdyn Tainion esitykseen, huomauttaen, etten pidä Kallion hallituksen syytteeseen asettamista suotavana. Ministeri Itkonen; kannatan Tainion ehdotusta. Pääministeri Tanner ilmoitti, että sisäasiainministeri Itkonen on valtioneuvostolle ilmoittanut, että jos eduskunta tulee asettamaan hänet valtakunnanoikeudessa syytteeseen, niin hän tulee tekemään siitä omat johtopäätöksensä, sekä, että valtioneuvosto kokonaisuudessaan tullee myöskin tekemään siitä johtopäätöksensä.

Keskustelun päätyttyä toimitettiin äänestys, jolloin Tainion ehdotus hyväksyttiin 5 äänellä 3 vastaan.

2§.

Puhenjohtaja Myllymäki selosti, että "Suomen Sosialidemokratian" toimitukselta on ryhmälle saapunut kirjelmä, jossa tiedustellaan ryhmän kantaa; onko toimituksen julkaistava eräs julkaistavaksi annettu kirjoitus? jossa vaaditaan, että jos ei hallituksen armahduslakiesitys tule eduskunnassa hyväksytyksi, niin on hallituksen erottava.

Kysymyksen johdosta syntyneessä keskustelussa lausui Pääministeri Tanner; Olen siitä mieltä, ettei armahduskysymyksestä ole tehtävä kapinettikysymystä. Aalto; Kysymys ei ole niin suuri, että siitä kannattaisi tehdä kapinettikysymystä. Mutta koska hallitus olisi mielestäni vapautettava ennen budgettiehdotuksen valmistamista, niin olisi otettava joku suurempi ja työväelle tärkeämpi kysymys kapinettikysymykseksi. Ministeri Helo ja ed. Reinikainen kannattivat Tannerin esitystä.

Lehtokoski; Koska kysymys tulee esille vasta toisessa käsittelyssä, niin ei siitä ainakaan vielä ole kapinettikysymystä tehtävä.

M u l l y m ä k i; Porvarit vastustavat hallitusta paljon enemmän kuin amnestiaa. Amnestiakysymys ei olisi ollenkaan huono kysymys mihin hallitus voisi kaastua.

T a i n i o; Jos hallitus tekee amnestiakysymyksestä kapinettikysymyksen, niin hallitus kaataa itse itsensä ja se voisi vaikuttaa hyvin huonosti vaaleissa.

R a n t a l a; Kysymyksestä ei olisi viisasta tehdä kapinettikysymystä;

H a r v a l a; Olisin toivonut, että hallitus olisi koittanut ajaa armahduslakiesityksen läpi kapinettikysymyksenä.

Keskustelun päätyttyä päätettiin yksimielisesti ryhmälle esittää,

että armahduslakiesityksestä ei tehtäisi kapinettikysymystä.

3 §.

Ryhmän menettelytavaksi armahduslakikysymyksessä päätettiin ehdottaa,

että ryhmä äänestäisi hallituksen esityksen puolesta mutta jos se ei tule hyväksytyksi niin kannatetaan ed; Tuomiojan vastalauseita.

4 §.

Suomen Pankin valtuusmiesten vaalien suhteen päätettiin ryhmään kuuluvia valitsijamiehiä kehoittaa keskenään neuvottelemään ja sopimaan vaalista.

5 §.

Suomen Pankin tilintarkastajiksi päätettiin esittää K. Harvalaa ja J. Heloa.

Vakuudeksi;

Kalle Myllymäki

Lauri Penttala

Pöytäkirja sos.-dem. eduskuntaryhmän val-

mistasvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 15 p:ltä syyskuuta 1927. Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat, paitsi puheenjohtajaa ja sihteerää, valmistusvaliokunnan jäsenet J. Leino, Lehtokoski ja Harvala, sekä eri valiokunnista seuraavat edustajat: perustuslakivaliokunnasta J. F. Aalto, työväenasiainvaliokunnasta A. Aalto, valtionvarainvaliokunnasta M. Puitinen, ulkoasiainvaliokunnasta R. Svenforszetski, lakivaliokunnasta F. J. Leino, talousvaliokunnasta Rantala, puolustusvaliokunnasta Tainio, ynnä laki- ja talousvaliokunnasta Linna.

2 §. Valtionrautateiden konepajain työläisten asia.

Valtionrautateiden konepajain työläisten esitys, että ryhmän taholta toimittaisiin heidän saattamiseen vakinaisten tointen haltijoiksi, päätettiin jättää perustuslakivaliokunnan sosialidemokraattisten jäsenten edelleen kehitettäväksi.

3 §. Erotettujen valtionpalvelijain asia.

Erotettujen valtionpalvelijain asiassa päätettiin antaa ryhmään kuuluville lakivaliokunnan jäsenille täydet valtuudet menetellä parhaimmaksi katsomallallaan tavalla erotettujen valtionpalvelijain hyväksi.

4 §. Muut esilläolleet asiat.

Vielä käsitteli valmistusvaliokunta alustavasti ryhmän kokoukselle samana päivänä esitettävät asiat. Nämä asiat, sekä valiokunnan niiden suhteen omaksuma kanta käy selville ryhmän kokouksen pöytäkirjasta.

Vakuudeksi

E. Järvinen

Pöytäkirja sos.-dem. eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta 19 p:ltä syyskuuta 1927.

Läsnä olivat ryhmän varapuheenjohtaja K. Myllymäki, Aino Lehtokoski, K. Harvala, K.H. Viik, R.Svendski, pääministeri Tanner, sekä allekirjoittanut.

1 §. Sos.-dem. eduskuntaryhmän taholta tehtävät eduskunta-alotteet.

Otettiin tarkastettaviksi ryhmän jäsenten taholta suunnitellut eduskunta-alotteet, joita kaikkia päätettiin puoltaa esitettäviksi. - Alotteista lähemmin ryhmän kokouksen pöytäkirjassa.

2 §. Eräät suojeluskuntia ja puolustuslaitosta koskevat kysymykset.

Pääministeri Tanner selosti lyhyesti hallituksen kantaa seuraavissa kysymyksissä:

Suojeluskuntalain suhteen on hallitus sitä mieltä, että lakia olisi sosialidemokraattien taholta edelleenkin vastustettava. Puolustusministeri Heinonen on tosin sillä kannalla, että tässäkin asiassa olisi päästävä jotenkin eteenpäin ja tehtävä sellaisia ehdotuksia, jotka voisivat johtaa joihinkin myönteisiin tuloksiin.

Puolustuslaitoksen virkojen vakinaistuttamista koskevan lain suhteen on hallitus sitä mieltä, ettei enään olisi syytä vastustaa lain hyväksymistä, koska mainitut virat todellakin olisi saatava vakinaistutetuksi.

Erikoisten lomien myöntämistä armeijassa palveleville suojeluskuntalaisille hallitus puolestaan vastustaa.

Viljanpalkitseminen ja viljanvarastoimista koskevien lakien suhteen on hallitus myöskin sitä mieltä ettei niitä olisi hyväksyttävä.

Tannerin lausunnon johdosta syntyi lyhyt keskustelu, jossa todettiin, että ryhmä jo on määritellyt kantansa suojeluskuntia ja puolustuslaitosta koskevien lakiehdotusten suhteen, eikä olisi johdonmukaista sitä kantaa muuttaa. - Puolustuslaitoksen virkojen vakinaistuttamista koskevaa asiaa päätettiin valmistusvaliokunnassa kumminkin vielä harkita ja tehdä siitä esitys ensi torstaina syyskuun 22 p:nä pidettävälle ryhmän kokoukselle.

Vakuudeksi

Kaarlo Myllymäki *E. Järvinen*

Pöytäkirja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta 22 p:ltä syyskuuta 1927. Puheenjohtajana toimi R. Itkonen ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat paitsi puheenjohtajaa ja sihteeriä, Aalto A. , Aalto J.F., Leino J., Harvala, Tainio, Lehtokoski, Svendorzetski, Puittinen, Rantala, Linna, Kuusisto ja Reinikainen.

2 §. Sos.-dem. edustajain suhtautuminen yli vaalien äänestettyyn leipomotyölakiin.

A. Aallon esityksestä otettiin keskusteltavaksi miten olisi suhtauduttava yli vaalien äänestettyyn leipomotyölakiin, hänen mielestään se olisi hyväksyttävä, koska parempaa lakia tässä eduskunnassa ^{ei} voi saada ja muuten ollaan aivan ilman sellaista leipomolakia, joka koskisi myöskin suurempia tehdasmaisia leipomoita. Ilmoitti työväenasiainvaliokunnassa, vastoin toisia sosialidemokraattisia edustajia, asettuneensa lain hyväksymisen kannalle. - Asiasta keskusteltaessa oli valiokunnan enemmistö sitä mieltä, että koska ryhmän taholta kerran on äänestetty puheenaoleva lakiehdotus yli vaalien, niin olisi sitä edelleenkin vastustettava. - Päätettiin siis ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä pysyy tässä asiassa entisellä kannallaan.

3 §. Puolustus^{asiain}valiokunnan sos.-dem. jäsenten vastalause laivastolakiin.

Puolustus^{asiain}valiokunnan mietintöön n:o 2, koskeva vuoden 1925 valtiopäiviltä yli vaalien lykättyä ehdotusta laiksi laivaston rakentamis^{eksi} rannikkopuolustusta varten, olivat valiokunnan sos.-dem. jäsenet Tainio y. m. liittäneet vastalauseen, jossa he ehdottavat lain hylättäväksi sillä perusteella, että eduskunta ilman lakiakin voi ottaa menoarvioon laivastomäärärahoja, kuten se on tähän astikin tehnyt. - Puoluesihteeri Viik ilmoitti valmistusvaliokunnalle pitävänsä tällaisia perusteluja harkitsemattomina ja puolueemme kannan vastaisina, joten hän esitti, että valmistusvaliokunta ehdottaisi ryhmän päätettäväksi, ettei ryhmä ole puolustusasiain valiokunnan laivastolakia koskevaan mietintöön liittyvän sos.-dem. jäsenten vastalauseen kannalla.

Samalla päätettiin ryhmälle ehdottaa, että ryhmän kannan esittäminen tässä asiassa eduskunnassa annettaisiin J.F. Aallon ja

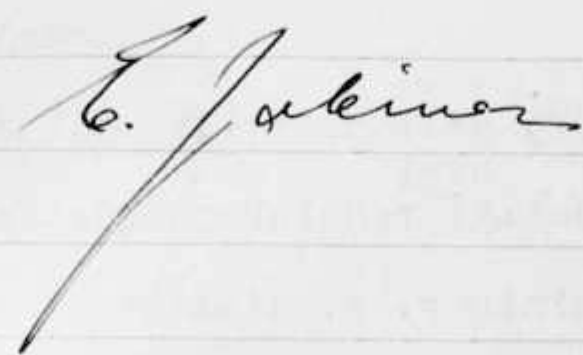
Viikin tehtäväksi.

4 §. Puolustuslaitoksen alemman henkilökunnan palkat.

Hallituksen esityksen johdosta, joka tarkoittaa puolustuslaitoksen palveluksessa olevien pienempipalkkaisten henkilöiden palkkojen korottamista ja varojen myöntämistä siihen tarkoitukseen, oli puolustusasiain valiokunnan sos.-dem. jäsenten kesken syntynyt jonkunverran erimielisyyttä. Osa valiokunnan sos.-dem. jäsenistä oli ollut sitä mieltä, että puheenaoleviin palkkojen korotuksiin olisi suostuttava vain sillä ehdolla, että armeijassa vallitseva suojeluskuntalaisten ja muiden porvarillisten aineiden erikoinen suosiminen lopetetaan, toisten taas ollessa sitä mieltä, ettei tuollaisen, itse asiassa kyllä oikeutetun ja välttämättömän vaatimuksen esittäminen juuri tämän asian yhteydessä ole paikallaan, vaan että hallituksen esitys olisi hyväksyttävä sellaisenaan. - Valmistusvaliokunta asettui myöskin sille kannalle, että hallituksen esitys olisi sellaisenaan hyväksyttävä.

Samalla päätti valmistusvaliokunta ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän jäsenten olisi mahdollisimman lojaalisesti suhtauduttava hallituksen esityksiin, vähäpätöisiä erimielisyyksiä niiden suhteen ei olisi syytä lainkaan esiintuoda, jos taas erimielisyyden aiheet ovat periaatteellista laatua niin on niiden esittämiseen luonnollisesti ryhmän jäsenillä oikeus, mutta olisi sellaisissakin tapauksissa aina ensin neuvoteltava valiokuntaryhmän kesken ja ellei yksimielisyyteen päästä esitettävä asia ryhmän käsiteltäväksi.

Vakuudeksi

Pöytäkirja sos.-dem. eduskuntaryhmän valmis-

tusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 29 p:ltä syyskuuta 1927. Puheenjohtajana toimi R. Itkonen ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat paitsi puheenjohtajaa ja sihteerinä, J. Leino, Myllymäki, Kuusisto, Lehtokoski, Puittinen, Linna, Rantala, Tainio, J.F. Aalto, Svendorzetski, F.J. Leino, Viik, A. Aalto, sekä Hilda Seppälä, viimeksimainittu valiokunnan ulkopuolelta.

2 §. Kurinpitotoimenpiteet ryhmän keskuudessa.

Koska on jo ilmennyt sellaista kurittomuutta ryhmän keskuudessa, että ryhmän jäsenet ovat hyvin paljon poissa valiokuntiansa kokouksista, niin harkittiin mihin toimenpiteisiin tässä suhteessa olisi ryhdyttävä. Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että kaikkien ryhmän jäsenten, jotka jäävät pois valiokuntansa kokouksesta on peijämisensä ilmoitettava poisjäämisensä syy ryhmän sihteerille, sekä että kurinpitokysymys kokonaisuudessaan otetaan esille ryhmän seuraavassa kokouksessa.

3 §. N.s. patterivahinkolait.

T. Tainio halusi selvennystä ryhmän päätökseen, joka koskee ryhmän jäsenten suhtautumista niihin lakiehdotuksiin, jotka tarkoittavat korvauksen myöntämistä maailmansodan aiheuttamista vahingoista. Ryhmän pöytäkirjan mukaan on ryhmä päättänyt myötävaikuttaa vuodelta 1926 yli vaalien lykätyn lain hyväksytyksi tulemiseen, Tainion käsityksen mukaan ryhmä on päättänyt vastustaa molempia tätä asiaa tarkoittavia lakiehdotuksia, mutta hyväksyä vuoden 1926 valtiopäiviltä lykätty laki siinä tapauksessa, että jompi kumpi niistä on hyväksytty.

7 äänellä 4 vastaan päätti valmistusvaliokunta ehdottaa ryhmän päätettäväksi: että aikaisemmin tästä asiasta tehty päätös pidetään voimassa sellaisena kuin se on pöytäkirjaan merkitty.

4 §. Metsäpalolaki.

Laki- ja talousvaliokuntaan kuuluvien ryhmän jäsenten esityksestä otettiin harkittavaksi mitenkä sos.-dem. edustajain

olisi suhtauduttava tekeillä olevaan, yli vaalien lykättyyn metsäpalo-lakiin. - 8 k:nella 5 vastaan päätti valmistusvaliokunta ehdottaa ryhmän päätettäväksi: että ryhmän jäsenille annetaan tässä asiassa vapaat kädet menetellä oman harkintansa mukaan. - Vähemmistö oli sitä mieltä, että lain hyväksymistä olisi vastustettava.

5 §. Edustajapalkkioiden korottaminen.

Kun on virinnyt kysymys kansanedustajain palkkojen korottamisesta 200 markaksi päivältä, niin päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä kannattaa tätä korotusta.

6 §. Kaupunkien keskushallinnon uudistaminen.

Kaupunkien keskushallinnon uudistamista tarkoittavan hallituksen esityksen suhteen päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi: että ryhmä kannattaa kaupunkien hallinnossa suurempaa keskitystä, erikoisesti siinä suhteessa, että kaupungin keskushallinnolle tulisi suurempi kontrollioikeus erikoisvaliokuntien toimintaan nähden. Sekä, että kaupunginhallituksen esimies valitaan suhteellisilla vaaleilla määräajaksi, tarvitsematta alistaa vaalia valtioneuvoston hyväksyttäväksi.

7 §. Vieraskielisten koulujen valtionavustus.

Edustaja Hilda Seppälä ilmoitti, että valtionvarainvaliokunnan asianomaisen jaoston sos.-dem. edustajat ovat hallituksen esityksen suhteen eri mieltä sikäli kuin on kysymys maassa toimivien vieraskielisten koulujen valtionavustuksesta. - Valmistusvaliokunta päätti jättää asian valtionvarainvaliokunnan sosialidemokraattisten jäsenten keskenään päätettäväksi, muistuttaen samalla siitä ryhmän päätöksestä, joka velvoittaa ryhmän jäsenet lojaalisesti suhtautumaan hallituksen esityksiin, ellei ole kysymys periaatteellisista erimielisyyksistä.

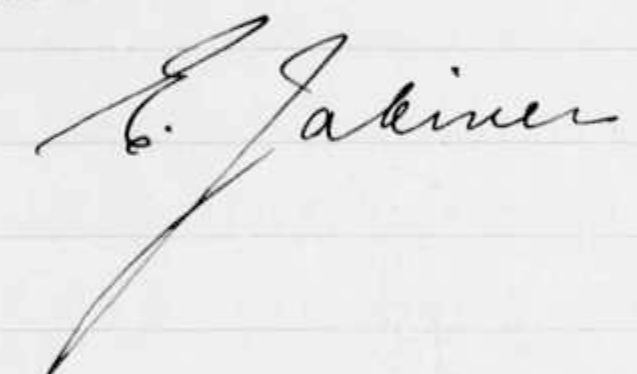
8 §. Kirjastolaki.

Edustaja Viik ehdotti harkittavaksi mitenkä olisi suhtauduttava hallituksen kirjastolaki esityksen eräisiin kohtiin, joista ollaan erimielisiä. Ensinnäkin tämä koskee vuosittain kuntien menoarvioon otettavaa kirjastomäärärahaa, joka hallituksen esityksessä on edellytetty 2 markaksi kutakin asukasta kohti, ehdolla että valtio suorittaa siitä

puolet. Voi hyvinkin olla eri mieltä siitä, onko tällainen pakollinen kannatusmääräys onnistunut. Vapaa harkinta ja päätösvalta kuntien puolelta voisi tässä suhteessa ehkä johtaa parempiin tuloksiin. - Kysymys kirjastotoiminnan ylimmästä johdosta on myöskin sangen tärkeä. Nykyään johtaa maan kirjastotoimintaa kirjastotoimikunta, jossa myöskin vapaat valitusjärjestöt ovat edustettuina. Tällaisena olisikin kirjastotoiminnan johto säilytettävä, eikä yhdistettävä sitä kouluhallitukseen, sen alaiseksi virastoksi.

Valmistusvaliokunta päätti ehdottaa ryhmän päätettäväksi: että ryhmä tulee puoltamaan kirjastotoiminnan ylimmän johdon säilyttämistä nykyisellä kannallaan ja vastustaa sen alistamista kouluhallituksen alaiseksi, mitä taas tulee kuntien kirjastomenojen määrittämiseen, niin antaa ryhmä siinä suhteessa jäsenilleen vapaat kädet menetellä harkintansa mukaan.

Vakuudeksi

P Ö Y T Ä K I R J A sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 6 p:ltä lokakuuta 1927. Puheenjohtajana toimi ryhmän varapuheenjohtaja K. Myllymäki ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat paitsi puheenjohtajaa ja sihteeritä, Leino J., Leino F.J., Linna, Puittinen, Lehtokoski, Aalto J. F., Aalto A., Kuusisto, Svendorzetski, Rantala, Reinikainen ja Viik.

2 §. Kurinpitokysymys.

Senjohdosta, että ryhmän jäsenten keskuudessa on esiintynyt sellaista kurittomuutta, että usein ilman kyllin pätevää ja ennakolta ilmoitettua syytä jäädään pois eduskunnan ja valiokuntien istunnoista, oli ryhmä edellisessä kokouksessaan käsitellyt kurinpitokysymystä, mutta päättänyt ottaa sen vielä uudelleen esille, velvoittaen valmistusvaliokunnan harkitsemaan keinoja paremman kurinpidon aikaansaamiseksi.

Asia aiheutti laajan keskustelun, jonka kuluessa allekirjoittanut selosti niitä päätöksiä, joita ryhmä kurinpitoasiassa oli aikaisempina vuosina tehnyt. Todettiin, etteivät parhaimmattaan suunnitelmat tässä asiassa vie toivottuun tulokseen, ellei päätettyjä toimenpiteitä voida toteuttaa myöskin käytännössä.

Päätettiin esittää ryhmän päätettäväksi seuraavaa:

1. että ryhmän jäsenet velvoitetaan säännöllisesti saapumaan eduskunnan istuntoihin ja ottamaan osaa äänestyksiin, mikäli ei lupaa poissaolemiseen ole myönnetty,
2. että eduskunnassa toimitettaviin äänestyksiin osanottamisen tarkkailu järjestetään siten, että jokainen ryhmän jäsen on velvollinen, havaitessaan jonkun ryhmätoverinsa aiheettomasti jääneen pois äänestyksestä, ilmoittamaan siitä ryhmän sihteerille, joka sitten näiden ilmoitusten perusteella antaa selostuksen ryhmän valmistusvaliokunnalle,
3. että jos suuren valiokunnan, tai erikoisvaliokuntien jäsenten keskuudessa kurittomuutta ilmenee, on siitä valiokunnan jäsenten tehtävä ryhmän sihteerille asianmukainen ilmoitus,
4. että ryhmän jäsenten on otettava säännöllisesti osaa myöskin ryhmän kokouksiin ja tulee ryhmän sihteerin tehdä kokouksesta poissaolevista ilmoitus valmistusvaliokunnalle.

Samalla päätti valmistusvaliokunta, että kaikkien ryhmän jäsenten tulee olla myöskin sosialidemokraattisen puolueen jäseniä ja että jokaisen ryhmän jäsenen on ryhmän jäsenmaksujen ensi kannossaan esitettävä täysinmaksettu puolueen jäsenkirja ryhmän rahastonhoitajalle. - Asia päätettiin ilmoittaa ryhmän jäsenille.

3 §. Etsivän keskuspoliisin määräraha.

Valtionvarain valiokunnan jäsenen M. Puittisen esityksestä otettiin käsiteltäväksi kysymys, mitenkä on ryhmän jäsenten suhtauduttava hallituksen menosääntöehdotukseen mikäli se koskee määrärahan myöntämistä etsivän keskuspoliisin ylläpitoon v 1928.

Puittinen puolestaan oli sitä mieltä, että hallituksen ehdotusta olisi kannatettava. Määräraha, jota nyt ehdotetaan, on paljon pienempi kuin se on ollut aikaisemmin ja valtiollinen poliisi tulee maassa kumminkin säilytettäväksi joka tapauksessa. Samaa mieltä kuin Puittinen oli myöskin F.J. Leino. Hänenkin käsityksensä mukaan olisi ryhmän yhdyttävä hallituksen esitykseen. J.F. Aalto ja Svendorzetski olivat sitä mieltä, että kun ryhmä aina on vaatinut ohranan lakkauttamista, niin me emme nytäkään, entistä kantaamme kokonaan kieltämättä, voi lähteä myöntämään varoja sen ylläpitoon. Hallituksen esitystä olisi siis tässä kohdassa vastustettava. Viik huomautti, että tekipä ryhmä tässä asiassa minkälaisen päätöksen tahansa, niin vanhan menettelytavan mukaan eivät toisella kannalla olevat ryhmän jäsenet saa täysistunnossa puhua ryhmän kantaa vastaan, vaan yksinkertaisesti ilmoittaa eriävän mielipiteensä.

P ä ä t ö s. Katsoen siihen, että asia on melko vaikeasti ratkaistavissa ja että tämän asian yhteydessä on syytä kuulla myöskin asianomaisen hallituksen jäsenen mielipide, päätettiin asia esittää vasta seuraavalle eduskuntaryhmän kokoukselle.

4 §. Ryhmän jäsenten lomapyynnöt.

Ryhmän jäsen Lehto pyysi vapautusta lokakuun 7 p:n istunnosta kunnallisten asiain takia. Pyyntö päätettiin ehdottaa evättäväksi.

Muhonen pyysi vapautusta lokakuun 11 ja 12 päiviksi kunnallisen oikeudenkäynnin takia. Vapautusta päätettiin puoltaa.

Leino F. J. pyysi vapautusta lokakuun 7 p:n, sekä mahdollisesti myöskin 11 p:n istunnosta vaimonsa sairauden vuoksi.

Leinon lomapyyntöä päätettiin myöskin puoltaa.

Vakuudeksi:

Harvala

E. J. Leino
.....

että valmistusvaliokunta ehdottaisi eduskuntaryhmän päätettäväksi tässä asiassa seuraavaa: Ryhmä on sitä mieltä, että etsivä keskuspoliisi on lakkautettava ja ehdottaa, että sille budjetissa ehdotettu määräraha on poistettava. Siihen asti kun hallitus ehtii tehdä ehdotuksen valtiollisen valvonnan uudelleen järjestämiseksi on se jätettävä varsinaiselle poliisille.

Harvala ilmoitti asettuvansa sille kannalle, että kysymyksessä olevalle momentille talousarviossa olisi asetettava 1 tai 1½ miljoonan markan määräraha etsivän keskuspoliisin lakkauttamista varten ja tehtävä poliisitoimen järjestämisestä tältä osalta eduskunnalle sellainen esitys kuin asia edellyttää.

Itkonen lausui, että hänen mielestään hallituskin voisi hyvin asettua sille kannalle, että sekin on periaatteessa etsivää keskuspoliisia vastaan, mutta ei ole voinut siltä vielä määrärahaa kieltää. Ryhmä voisi siis vastustaa määrärahan myöntämistä, vaikkapa siinä muodossa, että kannatetaan 1 milj. markan myöntämistä ja ehdotetaan, että eduskunta pyytäisi hallitukselta esitystä valtiollisen valvonnan järjestämisestä. Muuten meidän ei ole ollenkaan syytä mennä ehdottamaan

niin me emme nytkaan, teä myöntämään varoja sen ylläpitoon. Hallituksen esitystä olisi siis tässä kohdassa vastustettava. Viik huomautti, että tekipä ryhmä tässä asiassa minkälaisen päätöksen tahansa, niin vanhan menettelytavan mukaan eivät toisella kannalla olevat ryhmän jäsenet saa täysistunnossa puhua ryhmän kantaa vastaan, vaan yksinkertaisesti ilmoittaa eriävän mielipiteensä.

P ä ä t ö s. Katsoen siihen, että asia on melko vaikeasti ratkaistavissa ja että tämän asian yhteydessä on syytä kuulla myöskin asianomaisen hallituksen jäsenen mielipide, päätettiin asia esittää vasta seuraavalle eduskuntaryhmän kokoukselle.

4 §. Ryhmän jäsenten lomapyynnöt.

Ryhmän jäsen Lehto pyysi vapautusta lokakuun 7 p:n istunnosta kunnallisten asiain takia. Pyyntö päätettiin ehdottaa evättäväksi.

Muhonen pyysi vapautusta lokakuun 11 ja 12 päiviksi kunnallisen oikeudenkäynnin takia. Vapautusta päätettiin puoltaa.

Leino F. J. pyysi vapautusta lokakuun 7 p:n, sekä mahdollisesti myöskin 11 p:n istunnosta vaimonsa sairauden vuoksi.

PÖYTÄKIRJA sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 13 p:ltä lokakuuta 1927. Puheenjohtajana toimi Rieti Itkonen ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat paitsi puheenjohtajaa ja sihteerää: J. Leino, Myllymäki, J.F. Aalto, Linna, Puittinen, Harvala, Kuusisto, Rantala, A. Aalto, F.J. Leino, Tainio, Svendorzetski, Lehtokoski, sekä pääministeri Tanner ja puoluesihteerä Viik.

2 §. Etsivän keskuspoliisin määräraha.

Otettiin jälleen valmistavasti käsiteltäväksi edellisessä eduskuntaryhmän kokouksessa pöydälle jäänyt kysymys ryhmän suhtautumista hallituksen tulo- ja menoarvioehdotukseen, sikäli kuin se koskee määrärahan myöntämistä etsivän keskuspoliisin ylläpitoon 1928.

Myllymäki oli sitä mieltä, että puolueemme ei voi luopua entiseltä kannaltaan. Meidän on pyrittävä siihen, että etsivän keskuspoliisin tehtävät voidaan siirtää tavalliselle poliisille. Ehdotti, että valmistusvaliokunta ehdottaisi eduskuntaryhmän päätettäväksi tässä asiassa seuraavaa: Ryhmä on sitä mieltä, että etsivä keskuspoliisi on lakkautettava ja ehdottaa, että sille budjetissa ehdotettu määräraha on poistettava. Siihen asti kun hallitus ehtii tehdä ehdotuksen valtiollisen valvonnan uudelleen järjestämiseksi on se jätettävä varsinaiselle poliisille.

Harvala ilmoitti asettuvansa sille kannalle, että kysymyksessä olevalle momentille talousarviossa olisi asetettava 1 tai 1½ miljoonan markan määräraha etsivän keskuspoliisin lakkauttamista varten ja tehtävä poliisitoimen järjestämisestä tältä osalta eduskunnalle sellainen esitys kuin asia edellyttää.

Itkonen lausui, että hänen mielestään hallituskin voisi hyvin asettua sille kannalle, että sekin on periaatteessa etsivän keskuspoliisia vastaan, mutta ei ole voinut siltä vielä määrää kieltää. Ryhmä voisi siis vastustaa määrärahan myöntämistä, vaikkapa siinä muodossa, että kannatetaan 1 milj. markan myöntämistä ja ehdotetaan, että eduskunta pyytäisi hallitukselta esitystä valtiollisen valvonnan järjestämisestä. Muuten meidän ei ole ollenkaan syytä mennä ehdottamaan

millä tavalla tuo valvonta olisi järjestettävä.

J.F. Aalto yhtyi Itkosen käsitykseen.

F. J. Leino ehdotti, että valmistusvaliokunta ehdottaisi ryhmän päätettäväksi: että sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä asettuu hallituksen esityksen taakse ja kannattaa hallituksen ehdottaman määrärahan myöntämistä.

Pääministeri Tanner ilmoitti hallituksen jäsenten neuvotelleen keskenään asiasta ja tulleen, kahta ministeriä lukuunottamatta, siihen tulokseen, että ryhmän olisi asetuttava hallituksen kannalle. Niistä kahdesta hallituksen jäsenestä, jotka olivat olleet eriävällä kannalla oli toinen, nim. ministeri Helo ollut sitä mieltä, että määräraha olisi kokonaan kiellettävä ja toinen näistä hallituksen jäsenistä sillä kannalla, että ryhmän olisi saatava vapaasti harkitsemalla määrätä kantansa. Samalla ilmoitti Tanner, että kabinettikysymystä ei hallitus asiasta aio tehdä, olipa ryhmän päätös vaikka kielteinenkin.

P Ä Ä T Ö S :

Äänestyksen jälkeen päätti valmistusvaliokunta 9 äänellä 5 vastaan, jotka annettiin hallituksen kannan puolesta, ehdottaa ryhmän hyväksyttäväksi Myllymäen esittämän päätöslauselmaehdotuksen.

3 §. Kommunistien eduskuntaesitys suojeluskuntien lakkauttamisesta.

Sen johdosta, että kommunistit ovat tehneet alotteen suojeluskuntien lakkauttamisesta, tiedustelivat puolustusvaliokunnan sosialidemokraattiset jäsenet valmistusvaliokunnan mielipidettä siitä mitenkä heidän olisi suhtauduttava tuohon alotteeseen, sen ollessa esillä puolustusasiain valiokunnassa. - Valmistusvaliokunta päätti lausua käsityksensä, että sosialidemokraattisten jäsenten on liitettävä asiaa koskevaan valiokunnan mietintöön ponsi, jossa ehdotetaan, että eduskunta kehoittaisi hallitusta antamaan esityksen suojeluskuntien lakkauttamisesta.

4 §. Kurinpitot asiat.

Ryhmän sihteeri J. Leino ilmoitti, että hänen, ryhmän edellisessä kokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti, olisi nyt annettava valmistusvaliokunnalle selostus kuluneen viikon ajalla tapahtuneista kurinpitopäätöksen rikkomuksista. - Asia lykättiin seuraavaan valmistusvaliokunnan kokoukseen.

Vakuudeksi

Emil Jokinen

11

Pöytäkirja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksesta Säätytalolla 27 p:ltä lokakuuta 1927. Kokouksen puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

1 §. Saapuvillaolijat.

Toimitetussa nimenhuudossa todettiin kokouksesta poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet: Ailio, Eskola, Hakkila, Keto, Lehtokoski, Pekkala, Saarinen, Seppälä, Tainio, Velling ja Vihuri. Valtionvarain valiokuntaan kuuluvien ryhmän jäsenten oli otettava osaa samanaikaisesti pidettyyn valiokunnan kokoukseen.

Hallituksen jäsenistä olivat läsnä Tanner, Hupli, Puro ja Heinonen.

Pyyntöistä saivat läsnäolo-oikeuden toimittajat Saxell ja Vuori.

2 §. Poliisimiesyhdistyksen kirjelmä.

Suomen Poliisimiesyhdistykseltä oli ryhmälle saapunut kirjelmä, jossa kosketellaan poliisipäällystön palkkausoloja. Kirjelmä jätettiin ryhmään kuuluville valtionvarain valiokunnan jäsenille.

3 §. Ammattijärjestön kirjelmä.

Puheenjohtaja esitti kokoukselle Suomen Ammattijärjestöltä saapuneen kirjelmän, jossa pyydetään ryhmän jäseniä esiintymään puhujina ammatillisen valistusviikon aikana kuluvan vuoden marraskuun ensimmäisellä viikolla järjestettävissä ammatillisissa valistustilaisuuksissa.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksenmukaisesti päätettiin, että ne ryhmän jäsenet, jotka ovat halukkaita esiintymään puhujina sanotuissa valistustilaisuuksissa ilmoittautukoot ryhmän sihteerille J. Leinolle, joka sitten saattaa näiden nimet Ammattijärjestön tietoon.

4 §. Ryhmän toiminnan selostaminen puolueuustolle.

Sen johdosta, että sosialidemokraattisen puolue-

een puolueuuevosto kokoontuu lähiaikoina, päätettiin valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti valita ryhmän toinen puheenjohtaja K. Myllymäki selostamaan ryhmän toimintaa puolueuuevostolle.

5 §. Hallituskysymys.

Senjohdosta, että eduskunnassa jo on hylätty useita hallituksen esityksiä, sekä vastoin hallituksen ja sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kantaa hyväksytty useampia edellisessä eduskunnassa lepäämään jätettyjä lakeja ja tilanne näinollen muodostunut sellaiseksi, ettei sosialidemokraattisen puolueen jäsenten hallituksessaololle enään ole jatkuvasti riittäviä edellytyksiä, otettiin käsiteltäväksi kysymys mitenkä hallituksen olisi meneteltävä varsinaisten hallitusohjelmaan sisältyvien kysymysten tullessa esille eduskunnassa.

Pääministeri Tanner selosti aluksi niitä syitä, jotka ovat aiheuttaneet tämän kysymyksen esilleottamisen ryhmän kokouksessa. Hän huomautti siitä mitenkä tilanne nyt jo on kehittynyt sellaiseksi, ettei sosialidemokraattisella hallituksella näytä olevan jatkuvia edellytyksiä toiminnalleen. On siis ryhdyttävä harkitsemaan mistä asiasta hallituksen on tehtävä luottamuskysymys. Hallitus on ottanut ohjeekseen sen, että varsinaiset hallitusohjelmaan sisältyvät kysymykset ovat sellaisia asioita, joista ei voida tinkiä. Niiden suhteen on vaadittava eduskunnan hyväksymistä ja annettava eduskunnan tietää, että ellei se tapahdu tulee hallitus jättämään paikkansa. Useat budjetin tulopuoleen sisältyvistä ehdotuksista ovat sellaisia, että niiden läpitsevlemissä on hallituksen pantava olemassaolonsa vaakaan. Mutta asiaa on harkittava. Hallituksen on kaaduttava kunnialla. Sen täytyy tapahtua tavalla, joka ei alenna puolueen eikä niiden henkilöiden arvoa, jotka puolue on hallitukseen asettanut. On muuten luonollista, että siitä kysymyksestä, jonka hallitus asettaa luottamuksensa ehdoksi päätetään myöhemmin ja että hallitus siitä sitten sopii lähemmin eduskuntaryhmän kanssa.

Asian johdosta syntyi lyhyt keskustelu, jossa kaikki puhujat olivat periaatteessa samaa mieltä kuin pääministeri Tannerkin, painostaen jotkut erikoisesti sitä seikkaa, että hallituksen eroamisen tulisi tapahtua vain mahdollisimman pikaisesti, koska voi esiintyä kysymyksiä, jotka saattavat ryhmän sangen kiusalliseen asemaan, jos hallitus vielä vähänkin pitemmäksi aikaa jää pal-

koilleen.

P ä ä t ö s. Tämän jälkeen päätettiin valmistusvaliokunnan ehdotuksenmukaisesti yksimielisesti seuraavaa:

Hallituskysymyksestä päättää ryhmä alustavasti, että hallituksen olisi eduskunnalta mahdollisimman tiukasti vaadittava hallitusohjelmaan kuuluvien kysymysten, etupäässä budjetin tulopuolen verolakien hyväksymistä. Yksityiskohdista päättää ryhmä myöhemmin.

6 §. Oppikoulujen suomalaistuttamiskysymys.

Maalaisliittolaisen edustajan P. Saarisen anomusehdotuksen suhteen, joka koskee suomenkielisten oppikoulujen perustamista ja niiden ottamista valtion haltuun, päätti ryhmä yksimielisesti yhtyä valmistusvaliokunnan käsitykseen, että ryhmän jäsenten on sivistysvaliokunnassa kannatettava sanotun anomusehdotuksen hylkäämistä.

Vakuudeksi

..... Risti Tanner

..... E. Jalinen

P ö y t ä k i r j a sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta 27 p:ltä lokakuuta 1927. Kokous pidettiin Säätytalolla ja toimi kokouksen puheenjohtajana R. Itkonen ja pöytäkirjan laati allekirjoittanut.

1 §. Läsäolijat.

Saapuvilla olivat paitsi puheenjohtaja ja sihteeriä, valmistusvaliokunnan jäsenet Myllymäki, J. Leino, Harvala, J. F. Aalto, Puittinen, Linna, Rantala, Reinikainen, F.J. Leino, ja hallituksen jäsenet Tanner, Hupli, Heinonen, sekä puoluesihtööri K.H. Viik.

2 §. Ammattijärjestön kirjelmä.

Puheenjohtaja esitti valiokunnalle Suomen Ammattijärjestön kirjelmän, jossa pyydettiin sos.-dem. eduskuntaryhmän jäseniä esiintymään puhujina ammatillisen valistusviikon aikana marraskuun ensimmäisellä viikolla järjestettävissä ammatillisissa valistus-tilaisuuksissa.

Valmistusvalikunta päätti kirjelmän johdosta ehdottaa eduskuntaryhmän päätettäväksi, että ne ryhmän jäsenet, jotka ovat halukkaita esiintymään puhujina kysymyksessäolevissa valistustilaisuuksissa ilmoittautuisivat ryhmän sihteerille J. Leinolle, joka sen jälkeen lähettää vastauksen ammattijärjestölle.

3 §. Ryhmän toiminnan selostus puolueuustolle.

Päätettiin ehdottaa eduskuntaryhmälle, että ryhmän toimintaa selostamaan marraskuun puolivälissä pidettävälle puolueuustoon kokoukselle valittaisiin ryhmän toinen puheenjohtaja K. Myllymäki.

4 §. Hallituskysymys.

Otettiin käsiteltäväksi kysymys sosialidemokraattisen hallituksen asemasta tällä hetkellä, sekä sen vastaisista toimintaedellytyksistä.

Ensimmäisen puheenvuoron sai pääministeri Tanner. Hän selosti lausunnossaan niitä seikkoja, jotka pakottavat ryhmän

tätä kysymystä käsittelemään. Puhuja huomautti, että hallitus on joutunut sellaiseen tilanteeseen, että on ryhdyttävä vakavasti har-
kitsemaan mistä asiasta tehdä sellainen kysymys, jossa hallitus
panee oman olemassaolonsa vaakakuppiin. Useat hallituksen esityk-
sistä ovat jo tulleet eduskunnassa hylätyiksi. Hallituksen jäsenet ovat
sitä mieltä, että budjettiehdotukseen sisältyvä verolaki esim. on
sellainen asia, jossa hallituksen on esitettävä vissi vaatimuksen-
sa ja annettava eduskunnan tietää, että ellei se toteudu jättää halli-
tus paikkansa.

Oman kysymysryhmänsä muodostavat myöskin ne lait,
jotka eduskunta jo tähän mennessä on vasten hallituksen omaksumaa
kantaa hyväksynyt. Onko hallituksen nuo lait nyt vahvistettava?

Sitten on vielä kysymys siitä minkälainen summa
olisi otettava tulo- ja menoarvioon suojeluskuntia varten. Sillä mää-
räraha niille nyt on varattava kun ne ovat lailla vakinaistutetut.

Pääministeri tahtoi asettaa kysymyksensä näin:
Onko ryhmä hallituksen kanssa yksimielinen siitä, että hallituksen
on tehtävä jostakin tulo- ja menoarvioon sisältyvästä asiasta kabi-
nettikysymys, ja onko hallituksen vahvistettava nyt jo hyväksytty,
edellisessä eduskunnassa yli vaalien äänestetyt lait?

Aalto J.F. oli sitä mieltä, että hallituksen o-
lisi viivyteltävä vastauksen antamista Suojärven lahjoitusmaa-asias-
sa tehtyyn välikysymykseen siksi kunnes on ilmennyt joku sellainen
asia, josta voi tehdä luottamuskysymyksen. Näin vältettäisiin se
sangen ikävä tilanne, minkä välikysymyskeskustelu varmasti aiheut-
taisi. Katsoi, ettei hallituksen toiminta näissä olosuhteissa voi
enään jatkua.

Harvalan mielestä budjettiin sisältyvät vero-
lait ovat asia, josta hallituksen olisi tehtävä luottamuskysymys.

Myllymäki katsoi tilanteen myöskin nyt jo sel-
laiseksi, ettei hallituksessa oloa enään voida jatkua. Piti budjet-
tiin sisältyvää tullilakiehdotusta sellaisena asiana, josta ei hal-
litukseen olisi tilitystä.

Puittinen oli samaa mieltä kuin Myllymäki, et-
tä tullikysymyksestä on tehtävä luottamuskysymys.

P ä ä t ö s :

Valmistusvaliokunta päätti tämän jälkeen ryh-
män päätettäväksi ehdottaa seuraavaa:

Hallituskysymyksestä päättää ryhmä alustavas-

ti, että hallituksen olisi eduskunnalta mahdollisimman tiukasti vaa-

Kasheva P. Laaninen alustalla.

Ed. Wiikin ehdotus.

että eduskunta päättäisi kehoittaa hallitusta toimi-
maan niin, että perustamalla uusia suomenkielisiä valtion
oppikouluja ja ottamalla sanotunkielisiä yksityiskouluja
valtion haltuun sekä, mikäli ehkä joissakin tapauksissa
aiheuttamatta kasvatuksellisessa suhteessa haittaa käy
päinsä, yhdistämällä samalla paikkakunnalla toimivia ruot-
sinkieliä kouluja saataisiin aikaan oikeudenmukainen
suhteellisuus suomenkielisten ja ruotsinkielisten oppi-
koulujen ylläpitämisestä johtuvissa valtiomenoissa sekä
tarpeen tullen tekemään siitä eduskunnalle esityksiä.

enään voi supistaa, sillä sen täytyy kestää myöskin asiantuntijain
arvostelun.

tätä kysymystä käsittelemään. Puhuja huomautti, että hallitus on joutunut sellaiseen tilanteeseen, että on ryhdyttävä vakavasti harkitsemaan mistä asiasta tehdään sellainen kysymys, jossa hallitus panee oman olemassaolonsa vaakakuppiin. Useat hallituksen esityksistä ovat jo tulleet eduskunnassa hylätyiksi. Hallituksen jäsenet ovat sitä mieltä, että budjettiehdotukseen sisältyvä verolaki esim. on sellainen asia, jossa hallituksen on esitettävä vissi vaatimuksensa ja annettava eduskunnan tietää, että ellei se toteudu jättää hallitus paikkansa.

Oman kysymysryhmänsä muodostavat myöskin ne lait, jotka eduskunta jo tähän mennessä on vasten hallituksen omaksumaa kantaa hyväksynyt. Onko hallituksen nuo lait nyt vahvistettavat?

Sitten on vielä kysymys siitä mikälainen lausunto on otettava tulo- ja menolainaksi.

Edellisen kysymyksen yhteydessä tuli myöskin esille kysymys siitä olisiko hallituksen vahvistettava eduskunnan hyväksymät sotalaitosta ja suojeluskuntia koskevat lait.

Asiasta syntyneessä keskustelussa lausui ministeri Hupli olevansa sitä mieltä, ettei hallituksen olisi puheenaolevia lakeja vahvistettava. Sekä sotalaitoksessa, että suojeluskunnissa on virkoja, joita pitäisi lakkauttaa. Tätä asiaa varten pitäisi asettaa komitea ennen kuin lait vahvistetaan.

Puolustusministeri Heinonen katsoi, ettei tässä kysymyksestä vielä tarvitse mitään päättää, koska puheenaolevia lakeja ei tarvitse vahvistaa ennenkuin kolmen kuukauden kuluttua niiden hyväksymisestä. Ilmoitti vasta joulukuulla aikovansa esittää puolustuslaitosta koskevat lait valtioneuvostolle.

Valmistusvaliokunta katsoi tämän jälkeen, ettei sillä ole syytä tätä kysymystä tällä kertaa pidemmälti käsitellä.

6 §. Suojeluskuntamääräraha.

Hallituskysymyksen yhteydessä joutui valmistusvaliokunnan käsiteltäväksi myöskin kysymys mitenkä hallituksen olisi suhtauduttava suojeluskuntamäärärahaan nyt kun suojeluskuntia koskeva laki on eduskunnassa hyväksytty.

Puolustusministeri Heinonen ilmoitti, että puolustusvaliokunnan asianomainen jaosto oli kääntynyt puolustusministeriön puoleen ja pyytänyt lausuntoa siitä mikä olisi se vähin määräraha, joka lain mukaan olisi suojeluskunnille myönnettävä. Hallitus oli asiasta neuvoteltuaan tullut siihen tulokseen, että puolustusministeri esittää valtionvarainvaliokunnan kysymyksessäolevalle jaostolle promemorian, jossa ehdotetaan suojeluskuntalaitoksen tarpeisiin ensi vuodeksi 13,766,500 mk. Vähäisemmäksi ei tätä summaa enään voi supistaa, sillä sen täytyy kestää myöskin asiantuntijain arvostelun.

Puuttinen oli samaa mieltä kuin Myllymäki, että tullikysymyksestä on tehtävä luottamuskysymys.

P ä t t ö s :

Valmistusvaliokunta päätti tämän jälkeen ryhmän päättäväksi ehdottaa seuraavaa:

Hallituskysymyksestä päättää ryhmä alustavas-

Valmistusvaliokunta päätti pöytäkirjaan merkittäväksi, että valiokunta oli kuullut puolustusministerin selostuksen asiasta ja hyväksy hänen toimenpiteensä.

7 §. Oppikoulujen suomalaistuttamiskysymys.

Sivistysvaliokunnan jäsenten aloitteesta otettiin käsiteltäväksi kysymys, mitenkö valiokunnan sosialidemokraattisten jäsenten olisi suhtauduttava maalaisliittolaisen edustaja P. Saarisen eduskunta-alotteeseen, joka koskee suomenkielisten oppikoulujen perustamista ja entisten ottamista valtion haltuun. Asiasta oli edustaja Viik tehnyt valiokunnassa välittävän ehdotuksen, joka liittyy tähän pöytäkirjaan, toisten valiokunnan sos.-dem. jäsenten ollessa sitä mieltä, että Saarisen aloite olisi yksinkertaisesti ehdotettava hylättäväksi.

Valmistusvaliokunta päätti asettua sille kannalle, että ryhmän jäsenten on asetuttava P. Saarisen aloitteen suhteen täysin hylkävälle kannalle.

Vakuudeksi

Risti-Filander.....

E. Järvinen.....

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 10 p:ltä marraskuuta 1927. Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja pöytäkirjan laati E Järvinen,

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat, paitsi puheenjohtajaa ja sihteerää, valmistusvaliokunnan jäsenet J.F. Aalto, Lehtokoski, Harvala, Linna, J. Leino, Rantala, Svendorzetski, F.J. Leino, Myllymäki ja Puitinen, sekä hallituksen jäsenet Tanner, Ryömä, Vuolijoki, Rupli ja Helo, ynnä puoluesihteerit K.H. Viik.

2 §. Edustaja Lauri Ingmanin välikysymys.

Sen johdosta, että kulkulaitosministeri V. Vuolijoki oli ilmoittanut antavansa edustaja Ingmanin hallitukselle tekemään, Pyhäjärven kunnassa järjestettyjä hätäaputoita koskevaan välikysymykseen vastauksen kuluvin marraskuun 11 p:nä, otettiin valmistavasti käsiteltäväksi tämän vastauksen sisältö, sekä myöskin kysymys siitä, miten sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä tulee suhtautumaan siihen keskusteluun, joka tämän kysymyksen johdosta eduskunnassa syntyy.

Ministeri Vuolijoki lausui, että hän on pukeutunut vastauksensa mahdollisimman lyhyeen muotoon. Hän tulee vastauksessaan esittämään pääasiassa samaa, mitä hän tästä asiasta on eduskunnassa jo aikaisemminkin lausunut. Puhuja huomautti, että ainakin kaikissa Skandinavian maissa on asetuttu sille kannalle, ettei valtiolta saa tukea kumpaakaan riitapuolta työtaisteluissa ja samalle kannalle on meidänkin asetuttava. Hän ei senvuoksi koskettelekaan vastauksessaan ollenkaan asian sitä puolta, vaan asettuu kokonaan sille kannalle, että hallitus on käsitellyt puheenaolevaa Pyhäjärven tapusta tavallisena työttömyyskysymyksenä. Puhuja luki laatimansa kirjallisen vastauksen. Vastauksessa ehdotetaan lopuksi yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtymistä. Vastauksen jälkeen tulee pääministeri ilmoittamaan eduskunnalle, että hallitus tekee asiasta luottamuskysymyksen. - Puhuja toivoi, etteivät nekkään puhujat, jotka tulevat esiintymään ryhmän puolesta painostaisi erikoisesti sitä, että sulkulaisia on valtiiovallan taholta tuettava, koska emme voi o-

maksua sellaista kantaa.

Itkonen huomautti, että maamme työväestö suurella mielenkiinnolla odottaa minkälaisen vastauksen hallitus tähän kysymykseen antaa. On senvuoksi asian johdosta syntyvässä keskustelussa tuotava esiin esimerkkejä siitä, miten porvarilliset hallitukset ovat tukenet työtaisteluissa työnantajia.

Tanner ilmoitti olevansa sitä mieltä, ettei asiasta ryhmän taholta olisi syytä puhua paljoa. Asian periaatteellista puolta ei ole syytä kosketella. Meidän on asetuttava sille kannalle, että valtiovallan on pysyttävä työtaistelujen suhteen neutraalisena.

Aalto J.F. yhtyi Itkoseen. Asiaan on käytävä reippaasti käsiksi. Ja jos hallitus tähän asiaan kaatuu, niin eihän se ole silloin kaatunut huonoon asiaan.

Harvala tahtoi painostaa sitä seikkaa, että asia on joka tapauksessa hoidettava hyvin ja että siinä tarvitaan varovaisuutta. Ja Myllymäki huomautti, että välikysymyksen tekijäin todellinen tarkoitus on keskustelussa paljastettava.

P ä ä t ö s. Päätettiin ehdottaa ryhmälle, että hallituksen vastaus hyväksyttäisiin ja että ryhmän puolesta esiintymään valittaisiin ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen.

3 §. Hallituskysymys.

Sen johdosta, että muutamien hallituksen jäsenten ja eduskunnan valtionvarain valiokunnan jäsenten kesken oli ollut neuvotteluja eräistä hallituksen tulo- ja menoarvioehdotukseen sisältyvistä kysymyksistä, otettiin harkittavaksi, miten sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän jäsenten olisi valtionvarain valiokunnassa meneteltävä ja miten ryhmän olisi tällaisiin neuvotteluihin suhtauduttava.

Pääministeri Tanner huomautti, että sen jälkeen kuin hallituskysymys viimeksi oli ryhmän käsiteltävänä, on hallituksen jäsenten kesken neuvoteltu siitä, mitä kysymyksiä nyt olisi pidettävä luottamuskysymyksen arvoisina. Puhuja sanoi poimineensa joukon tällaisia kysymyksiä ja muodostaneensa niistä eräänlaisen ohjelmaluonnoksen. Ja on tarpeellista, että valtionvarain valiokunnan jäsenet ovat myöskin selvillä siitä mitä kysymyksiä tärkeimpinä pidetään. Tärkeätä on myöskin se, että saataisiin jotakin aikaan, eikä ainoastaan, että pidetään tiukasti kiinni määrättyistä vaatimuksista. Asiasta voitaisiin nyt valmistusvaliokunnassa neu-

votella, ryhmälle ei liene tarpeellista asiaa vielä esittää.

Ryömä ilmoitti myöskin olevansa sitä mieltä, että jotakin olisi saatava menemään myöskin lävitse. Oli keskustelut valtionvarain valiokunnan puheenjohtajan ja valiokunnan edistysmielisen jäsenen kanssa ja nämä ilmoittivat olevansa ainakin jossakin määrin valmiit erinäisiin myönnytyksiin.

Puheenjohtaja Itkonen lausui, että hän on ottanut asian esille, koska ryhmän ja valmistusvaliokunnan on oltava selvillä tämän kysymyksen kehityksestä. On huomattava, että jokainen kannotto näissä asioissa merkitsee samalla puolueen ja ryhmän kantaa. Jos valtionvarain valiokunnan sosialidemokraattiset jäsenet tekevät tulo- ja menoarvion käsittelyssä joitakin kompromisseja valiokunnan porvarillisten jäsenten kanssa, niin puolue on niistä vastuussa, ellei tahdota saattaa asianomaisia valiokunnan jäseniä lopulta paahaan välikäteen.

Aalto J.F. ilmoitti olevansa sitä mieltä, että kustakin eri kysymyksestä on päätettävä erikseen. Hallituksen esityksistä ei voida tinkiä. Eiväthän ne ole mitään maksimi- vaan minimivaatimuksia.

Svendorffzetski huomautti, että jos hallituksen jäsenet ovat neuvottelleet joidenkin porvarillisten valiokunnan jäsenten kanssa, niin eihän se velvoita ryhmän jäseniä. Halusi tietää mikä on se hallituksen minimiohjelma.

Harvala sanoi ymmärtäneensä puheenaolevan neuvottelun niin, että jos sattuu tapauksia, että jotkut valtionvarain valiokunnan porvarilliset jäsenet tekevät ehdotuksia, jotka ovat lähempänä meitä kuin valiokunnan (porvarillisten jäsenten) enemmistön kanta, niin on meikäläisten kannattava tällaisia ehdotuksia sellaisissa tapauksissa, joissa ei hallituksen esitystä mitenkään saada menemään lävitse. Ryhmällä ei ole syytä nyt vielä asiaa käsitellä. On ensin nähtävä minkälaisen muodon budjetti valiokunnassa toisessa lukemisessa saa.

Itkonen huomautti edellisen johdosta, että jos se neuvottelu, josta nyt on kysymys todellakin on ollut vain n.s. epävirallista laatua, niin eihän asiaa ole syytä esittää ryhmälle.

Ministerit Tanner ja Ryömä käyttivät kumpikin lyhyen puheenvuoron myöntäen, että juuri niin on asianlaita. On vain ollut syytä asiasta tällä keskustella, jotta oltaisiin selvillä minkälaista suuntaa hallitus aikoo noudattaa.

Ministeri Hupli oli sitä mieltä, että jos täs-

sä on nyt kysymys siitä minkälaisen minimiohjelman hallitus asettaisi olemassaolonsa ehdoksi, niin on asia esitettävä ryhmälle ja käsiteltävä siellä, mutta jos siitä ei ole kysymys, niin eihän se sitten ole tarpeen.

P ä ä t ö s. Puheenjohtaja Itkosen ehdotuksen mukaisesti päätettiin asia jättää siksi kunnes hallitus pyytää ryhmältä sitovia päätöksiä.

4 §. Kysymys tuulaakimaksuista.

Sen johdosta, että kaksi ryhmän jäsentä oli laki- ja talousvaliokunnassa asettunut tuulaakimaksuja koskevassa asiassa hallituksen esityksestä poikkeavalle kannalle, ehdottaen, että tuulaakimaksu määrättäisiin ainoastaan 1 prosentiksi kannettavasta tullimaksusta, sensijaan, että se hallituksen esityksessä ehdotetaan 2 prosentiksi.

P ä ä t ö s. Lyhyen keskustelun, jossa kumpakin kantaa puolustettiin, jälkeen päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän jäsenten tässä asiassa on asetuttava hallituksen esityksen kannalle.

5 §. Laki sotatilasta ja vaalilaki.

Puheenjohtaja Itkonen ilmoitti, että ryhmän jäsenet suuressa valiokunnassa ovat olleet neuvotteluissa ruotsalaisen puolueen jäsenten kanssa kummankin ryhmän suhtautumisesta eduskunnassa esilläolevaan ehdotukseen laiksi sotatilasta, sekä vaalilain muutosehdotukseen, ja on tultu siihen tulokseen, että ruotsalaisen ryhmän jäsenet hyväksyvät sotatilaa koskevan lain sosialidemokratien ehdottamassa muodossa, sillä ehdolla, että sosialidemokratit äänestävät vaalilakiehdotuksen hylkäämisen puolesta.

P ä ä t ö s. Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän jäsenten on meneteltävä edellä selostetun sopimuksen edellyttämällä tavalla.

Vakuudeksi

.....
Emil Laitinen
.....

PÖYTÄKIRJA Sosialidemokraattisen eduskunta-

ryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta SMätytalolla 17 p:ltä marraskuuta 1927. - Puheenjohtajana toimi K. Myllymäki ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat valmistusvaliokunnan jäsenet J. Leino, J.F. Aalto, Harvala, Lehtokoski, Puittinen, Reinikainen, Rantala, A. Aalto, ja Linna, hallituksen jäsenet Hupli ja Ryömä, sekä puoluesihteeriksi Viik.

2 §. Eduskuntatalon rakennustoimikunta.

Väinö Vuolijoen tilalle eduskuntatalon rakennustoimikuntaan päätettiin esittää ehdotettavaksi Harvala.

3 §. Ryhmässä ilmenevä kurittomuus.

Otettiin valmistavasti käsiteltäväksi marraskuun 12 p:nä pidetyssä ryhmän kokouksessa pöydälle jäänyt kysymys siitä mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä sen johdosta, että eräät ryhmän jäsenistä eduskunnassa toimitettavissa äänestyksissä todennäköisesti äänestävät useissa tapauksissa kommunistien ehdotusten puolesta, vieläpä sellaisissakin tapauksissa, jolloin vastaehdotuksena on oman ryhmän taholta tehty ehdotus.

Puheenjohtaja Myllymäen ehdotuksen mukaisesti päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi asian johdosta seuraavaa:

Sen johdosta, että eduskunnassa toimitettavissa äänestyksissä kommunisteilla on melkein säännöllisesti 3 - 5 ääntä enemmän kuin heidän lukumääränsä edellyttäisi, on täysi syy olettaa, että eräät ryhmän jäsenet äänestävät kommunistien ehdotusten puolesta, vieläpä sellaisissakin tapauksissa, jolloin vastaehdotuksena on oman ryhmän ehdotus. Kun näin menetelleet ryhmän jäsenet eivät kuitenkaan ole tehneet ryhmälle ennakolta sellaista ilmoitusta kuin ryhmän säännöt tällaisissa tapauksissa edellyttävät, kehoittaa ryhmä kaikkia jäseniään tarkkailemaan toimitettavia äänestyksiä, jotta vilpillisesti menettelevät jäsenet saataisiin ryhmän tietoon.

4 §. Ryhmän ja puolueuuvoston yhteinen kokous.

Eduskuntaryhmän ja puolueuuvoston yhteinen kokous päätettiin pitää puolueuuvoston kokouksen yhteydessä maanantaina marraskuun 21 p:nä klo 10 ap. josta ryhmän jäsenille ilmoitetaan.

Päätettiin ehdottaa asetettavaksi ryhmän ja puolueuuvoston yhteisesti valitsema toimikunta, joka laatii ryhmän ja puolueuuvoston yhteiselle kokoukselle alustuksen hallituskysymyksestä ja poliittisesta tilanteesta. Toimikuntaan päätettiin ehdottaa ryhmän puolesta valittavaksi J.F.Aalto, M.Puittinen ja K. Myllymäki.

5 §. Viipurin työttömäin kirjelmä.

Eräs Viipurissa pidetty työttömäin kokous oli lähettänyt ryhmälle, toimenpiteitä työttömyyden torjumiseksi koskevan kirjelmän, joka päätettiin ehdottaa jätettäväksi ryhmään kuuluville valtionvarainvaliokunnan jäsenille.

6 §. Kysymys korkokannan alentamisesta.

Ryhmään kuuluvien pankkivaliokunnan jäsenten esityksestä otettiin käsiteltäväksi kysymys, mitenkö ryhmän jäsenten olisi suhtauduttava siihen maalaisliittolaisten ehdotukseen, joka tarkoittaa ylimmän rajan määräämistä sille koron määrälle, mikä olisi sallittu lainauksessa käytettäväksi.

Päätettiin ehdottaa ryhmän jäsenten-päätettäväksi, että ryhmän jäsenille pankkivaliokunnassa annettaisiin vapaus ehdottaa asiaa koskevaan valiokunnan mietintöön sellaista pontta, että eduskunnan olisi pyydettävä hallitukselta esitystä asiasta.

7 §. Metallisulkulaisten avustaminen.

Aino Lehtokosken aloitteesta otettiin käsiteltäväksi kysymys, mitenkö ryhmä voisi puolestaan taloudellisella avustuksella tukea sulussa olevia metallityöläisiä.

Asia päätettiin jättää pöydälle seuraavaan kokoukseen.

8 §. Geneven työkonferenssin sopimukset.

Työväenasiain valiokunnan jäsenten esityksestä otettiin alustavasti käsiteltäväksi kysymys, mitenkö ryhmän jäsenten on suhtauduttava siihen tapaan, jota hallitus on noudattanut ilmoittaessaan eduskunnalle kansainvälisen ~~työväen~~ konferenssin

sopimusten ratifioimisesta ja suosituksista eduskunnalle.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä hyväksyy sen tavan jota hallitus on noudattanut.

9 §. Eduskunnan ja valiokunnan istunoista poisjääminen.

Ryhmän sihteeri J.Leino ilmoitti haluavansa antaa valmistusvaliokunnalle selostuksen sen tarkkailun tuloksista, jota hän on harjoittanut eduskunnasta ja valiokuntien kokouksista ilman ryhmän lupaa poisjääneiden ryhmän jäsenten suhteen.

Ajan vähyden takia jätettiin selostuksen antaminen ja sen käsittely seuraavaan kokoukseen.

10 §. Lomapyynnöt.

Ryhmän jäsen J.Linna ilmoitti pyytävänsä lomaa eduskunnan istunnosta tiistaina marraskuun 22 p:nä, kunnallisten asiain takia. - Pyyntöä päätettiin puoltaa.

Vakuudeksi

.....
Emil Jalonen
Tarkoitettu ja hyväksytty 1/12 1927.
A. Vait.

N° 13

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen

Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 24 p:ltä marraskuuta 1927. - Puheenjohtajana toimi R. Itkonen ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat valmistusvaliokunnan jäsenet Aalto, J.F., Lehtokoski, Kuusisto, Myllymäki, Tainio, Linna, Leino J., Harvala, Sventorzetski, Leino F.J., ^{Reinikainen} Rantala ja Puittinen, hallituksen jäsenet Tanner, Ryömä ja Hupli, sekä puoluesihteerit Viik.

2 §. Metallisulkulaisten avustaminen.

Aino Lehtokosken esityksestä päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että jokainen ryhmän jäsen luovuttaisi yhden päivän edustajapalkan sulussa olevien metallityöläisten avustamiseksi.

3 §. Rakennustyöväenliiton kirjelmä.

Suomen Rakennustyöväenliitolta oli saapunut ryhmälle osoitettu kirjelmä, jossa viitattiin siihen, että paraikaa rakenteilla olevilla rautateillä voitaisiin teettää nykyistä enemmän töitä ja siten torjua uhkaavaa työttömyyttä, kun vain saataisiin enemmän varoja käytettäväksi noita töitä varten, ja toivottiin ryhmän myötävaikuttamaan siihen suuntaan, että sanottuja töitä varten saataisiin runsaammin varoja.

Pääministeri Tanner ilmoitti kirjelmän johdosta, että hallituksen taholta onkin tähän seikkaan jo kiinnitetty huomiota. - Kirjelmä päätettiin jättää kulkulaitosministerille.

4 §. Sihteerin palkkio.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän pöytäkirjasihteerin palkkio tulisi olemaan samansuuruinen kuin se on ollut edellisinä vuosinakin, nimittäin 30 markkaa ryhmän kokoukselta ja 15 markkaa valmistusvaliokunnan kokoukselta.

5 §. Hallituksen suhtautuminen budjetitikkäsettelyyn.

Otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys siitä, mitenkä hallituksen olisi suhtauduttava eduskunnassa kohdakkoin alkavaan valtion tulo- ja menoarvion käsittelyyn.

Pääministeri Tanner käytti asiasta aluksi laajem-

man puheenvuoron, jossa hän selosti sitä kantaa mille valtionvarainvaliokunta on asettunut hallituksen budjettiesityksen suhteen, sekä niitä mielipiteitä, jotka nyt vallitseva hallituksen jäsenten keskuudessa tästä asiasta. Valtionvarainvaliokunta on asettunut hallituksen esityksen suhteen useissa kohdin hylkävälle kannalle. Niinpä ehdotus rautatierahdin korottamisesta on hylätty, se merkitsee 100 miljoonan markan vähennystä tulopuolella. Ehdotus 8-tunnin työaikalain toteuttamisesta on niinkään tullut valiokunnassa hylätyksi, Ohraamäärärahaa ehdotetaan huomattavasti lisättäväksi. Työttömyysmääräraha ehdotetaan vähennettäväksi hallituksen ehdottamasta 20 miljoonasta 5 miljoonaan, j.n.e.

Ne asiat, joista hallituksen mielestä olisi tehtävä luottamusksymys sisältyvät tullilakiin. Valiokunta ehdottaakin huomattavaa tullialennusta. Valtionvarainministeri on alunperin suunnitellut, että tullialennusten pitäisi nousta vähintään 200 miljoonaan markkaan. Mistä tavaroista tämä alennus nimenomaan tulisi, se ei olisi pääniin tärkeätä, pääasia vain olisi se, että alennus saataisiin yleisistä kulutustarvikkeista. Erittäin tärkeä on viljatulli. Sitä vaadittiin aluksi kokonaan pois, mutta vähempähinkin voitaisiin tyytyä. Hallituksen jäsenten enemmistön mielestä riittäisi, kun siinä saataisiin näkyviin aleneva suunta. - Toinen tärkeä asia on omaisuusverokysymys. Se on nyt tyydyttävässä vaiheessa, mutta sen läpiseminen eduskunnassa ei ole suinkaan varma. - Kahdeksantunnin työaikalain toteuttaminen valtion laitoksissa on myös asia, jonka voisi asettaa näiden kysymysten joukkoon, mutta se on kumminkin luottamusksymykseksi verrattain vähäpätöinen.

Ryhmän olisi siis päätettävä:

Tulliverotukseen nähden, että hallituksen on vaadittava tullien tuoton alentamista vähintään 200 miljoonalla markalla, ja että viljatulleissa tulee näkyviin aleneva suunta.

Omaisuusveron suhteen voi hallitus tyytyä siihen minkälaisena se on valtionvarainvaliokunnan ehdotuksessa, mutta peräntymistä siitä ei ole sallittava.

Budjetin tulopuoleen nähden, että suojeluskuntamäärärahaa ei ole sallittava korottaa sen nykyisestä määrästä.

Aalto J.F. huomautti, että viljatullien poistaminen on aina ollut yksi sosialidemokraattien oleellisimpia vaatimuksia, joten ei siis riitä, että on aleneva suunta, vaan niissä on todellakin saatava aikaan tuntuva alennus. On vaadittava, että viljatulleja on alennettava ainakin kahdella kolmanneksella. - Ja sitten menopuoli. Emme voi tyytyä sellaiseen vaatimukseen, että suojeluskuntamäärärahoja ei saa nykyisestä määrästä korottaa. Niiden alentamista on vaadittava lain edellyttämään vähimpään määrään. Niitä ei pitäisi myöntää ainakaan enempää kuin 15 miljoonaa ja siitä on pidettävä kiinni luotta-

musksymyksen uhalla.

Hupli ilmoitti olevansa hallituksen jäsenten enemmistön kanssa näissä asioissa eri mieltä. Hänestä tilanne on nyt yleensä sellainen, ettei sos.-dem. puolueella enään mahdollisuutta jatkaa menestyksellä hallituspolitiikkaa. Oli siitä mieltä, että 200 miljoonan markan tullialennus on liian pieni saavutus, jotta sen varaan voitaisiin jäädä edelleen hallitukseen. Tullikysymyksestä on tehtävä luottamusksymys. Ruistullin alentamista on vaadittava 25 pennillä kilolta, ja siitä on pidettävä tinkimättä kiinni.

Leino F.J., Tainio ja Ryömä puolustivat Tannerin esittämää kantaa.

Linna, Sventorzetski ja Reinikainen yhtyivät pääasiassa J.F.Aallon käsitykseen.

Harvala ehdotti, että rukiin tullia olisi vaadittava alennettavaksi ainakin 20 penniä kilolta.

Itkonen kiinnitti huomiota ryhmän ja puolueenvoston yhteisen kokouksen tekemään päätökseen, sekin edellytti, että ei voida jäädä hallitukseen, ellei saada budjettia paremmaksi kuin se on valtionvarainvaliokunnan ehdottamassa muodossa. Viljatulliinkin täytyy saada suurempi kuin 10 pennin alennus kilolta, johon hallituksen enemmistö tyytyisi. Sotalaitos- ja suojeluskuntamenoihin täytyy myös saada tuntuvampia vähennyksiä. Puolustuslaitosta koskevissa asioissa kärsityt tappiot ovat pidettävät mielessä, ja ovat ne hallituksen taholta eduskunnassa ilmoitettavat.

Kun vielä oli käytetty asiasta muutamia puheenvuoroja, sekä hallituksen enemmistön kannan puolesta että sitä vastaan, päätettiin, useampien lähestymien jälkeen, ehdottaa ryhmän päätettäväksi seuraavaa:

Ryhmä päätti, että hallituksen on budjetin käsittelyssä ilmoitettava, että se pitää välttämättömänä suotuisaa ratkaisua seuraavissa kysymyksissä:

1. Tulliverotuksen tuottoa on alennettava vähintään 200 miljoonaa markkaa, ja tulee rukiin tullin alennuksen tässä alennuksessa olla 20 penniä kilolta.

2. Tulo- ja omaisuusveroa on hallituksen pidettävä erittäin tärkeänä, mutta kun hallituksen esitykset tässä suhteessa ovat tulleet huomioonotetuiksi, ei yleiskeskustelussa vielä ole mitään ilmoitusta kabinettikysymyksestä tehtävä.

Jos asia tämän jälkeen joutuu uuteen vaiheeseen neuvotellaan siihen suhtautumisesta myöhemmin.

3. Jos suojeluskuntamääräraha korotetaan yli tä-

hänastisen määrän on hallituksen siitä tehtävä luottamuskysymys. Tässä ei ole yleiskeskustelussa ilmoitettava.

4. Muita hallitukseen esitykseen sisältyviä tärkeimpiä ehdotuksia tulee hallituksen puolustaa, mutta niistä ei ole tehtävä luottamuskysymystä.

6 §. Pöytäkirjasihteerin palkkio.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän pöytäkirjasihteerin palkkio tällä istuntokaudella tulee olemaan sama kuin se on ollut edellisinä vuosinakin, nimittäin 30 markkaa eduskuntaryhmän ja 15 markkaa valmistusvaliokunnan kokoukselta.

Vakuudeksi

Risti Huusari

Eino Jokinen

Tarkastettu 1/12 27.

A. Vaara

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta Säätytalolla 28 p:ltä marraskuuta 1927. - Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat valmistusvaliokunnan jäsenet Aalto J.F., Aalto A., Myllymäki, Linna, Leino J., Rantala, Tainio, Kuusisto, Lehtokoski, Sventorzetski, ja Harvala, hallituksen jäsenistä Tanner, sekä puoluesihteerit Viik.

2 §. Kysymys hallituksen suhtautumisesta budjettikäsittelyyn.

Pääministeri Tannerin esityksestä oli valmistusvaliokunta kutsuttu vielä neuvottelemaan hallituksen suhtautumisesta eduskunnassa käynnissä olevaan budjettikäsittelyyn.

Tanner viittasi eduskuntaryhmän tätä asiaa koskevaan päätökseen. Se poikkeaa vain parissa kohden hallituksen enemmistön omaksumasta käsityksestä. Hallituksen jäsenten ryhmälle tekemä ehdotus perustui siihen käsitykseen, että olisi otettava se mitä on mahdollista saavuttaa. Mutta jos nyt kiinteästi pysytään ryhmän päätöksen kannalla niin on todennäköistä, etteivät ne vaatimukset mene lävitse ja näin menetetään nekin saavutukset, jotka olisivat mahdolliset saavuttaaksikin menettelemällä. Jos me taas asetumme sille kannalle, että hallituksesta on nyt päästävä pois välttämättä, niin silloin on paras pitää kiinni hallituksen alkuperäisistä esityksistä. Mutta olisiko tämä hyödyksi. Eikö sittenkin ole viisainta ottaa vastaan parannuksia, silloin kun niitä on saatavissa, vieläpä varsin huomattaviakin, kuten nyt. Ehdotti, että ryhdyttäisiin asiassa neuvotteluihin ruotsalaisen puolueen eduskuntaryhmän kanssa ja otettaisiin oman ryhmän ensi kokouksessa vielä lähemmin harkittavaksi ryhmän viimekokouksessa esillä olleet seikat.

Itkonen lausui epäilyksensä siitä voitaisiinko tällaisten neuvottelujen avulla enään paljoakaan saavuttaa tuloksia. Oli siitä mieltä, että ryhmän päätöksestä on joka tapauksessa pidettävä kiinni, vaikka sitten hallitus sen johdosta joutuisikin eroamaan.

Aalto J.F. ja Sventorzetski yhtyivät Itkonen kan-

taan.

Tainio, Myllymäki ja Aalto A. kannattivat pääasiassa Tannerin esittämää käsitystä.

Linna ehdotti ettei mitään neuvotteluja enään ryhdyttäisi käymään, koska ryhmän päätös asiasta on selvä, ja siitä ei ole tinkimisen varaa.

P ä ä t ö s. Äänestyksen jälkeen päätettiin 9 äänellä 2 vastaan ryhtyä asiasta neuvotteluihin muiden ryhmien kanssa.

Neuvotteluista huolehtimaan valittiin ryhmän puheenjohtajat Itkonen ja Myllymäki.

Vakuudeksi

.....Riiti Fittanen.....

.....Emil Jalonen.....

Pöytäkirja tarkastettu 1/12 1927.

.....R. Aalto.....

.....A. Vaita.....

P ö y t k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta 1 p:ltä joulukuuta 1927. - Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat valmistusvaliokunnan jäsenet Leino J., Linna, Puittinen, Reinikainen, Myllymäki, Aalto J.F., Sventorzetaki, Harvala, Rantala ja Kuusisto, Hallituksen jäsenet Tanner ja Hupli, sekä puoluesihteerit Viik.

2 §. Urheiluliittojen valtionavustusasiat.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän jäsenten olisi eduskunnassa kannatettava 50,000 markan suuruisen avustuksen myöntämistä Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton järjestämille Pälkäneen voimistelukurssseille, ehdolla, että Työväen Urheiluliiton naisille myönnettäisiin myöskin samansuuruinen valtionavustus.

3 §. Ryhmän jäsenten poissaolot eduskunnan istunnoista.

Ryhmän sihteeri J. Leino antoi selostuksen sen tarkkailun tuloksista, jota hän oli järjestänyt ryhmän jäsenten läsnäolon selvilleseämiseksi eduskunnan istunnoissa ja niissä toimitettavissa äänestyksissä. Selostuksesta kävi selville, että eräitä moitittavia laiminlyöntejä oli tapahtunut, mutta katsoi valmistusvaliokunta, ettei enempään toimenpiteisiin niiden suhteen sentään vielä tällä kertaa ole aihetta.

4 §. Mikkelin läänin talouskoulu.

Sen johdosta, että ryhmän jäsenet valtionvarainvaliokunnassa olivat asettuneet Mikkelin läänin perustettavaksi suunnitellun talouskoulun valtionavustusanomuksen suhteen hylkävälle kannalle vaikka anomuksen allekirjoittajina oli ollut myöskin ryhmän jäseniä ja vaikka ryhmän jäsenet myöskin maatalousvaliokunnassa olivat anomusta puoltaneet, päätti valmistusvaliokunta ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän jäsenille tässä asiassa annettaisiin vapaat kädet menetellä oman harkintansa mukaan, ja että tällaisissa, paikallisissa asioissa yleensäkin noudatettaisiin samaa menettelytapaa.

5 §. Kysymys hallituksen suhtautumisesta budjettikäsittelyyn.

Puheenjohtaja Itkonen selosti niit neuvotteluja, joita valmistusvaliokunnan edellisessä kokouksessaan tekemän päätök-

sen mukaan oli käyty ruotsalaisen ryhmän jäsenten kanssa. Näitä neuvotteluja olivat hoitaneet ryhmän puheenjohtajat Itkonen ja Myllymäki, pääministeri Tannerin ollessa muiden toimiensa takia niistä estettynä. Ruotsalaisille oli ilmoitettu ryhmän päätös tullia ja omaisuusveroa koskevissa kysymyksissä. Omaisuusveron korottamista ruotsalainen ryhmä vastustaa. Heidän suhtautumisensa tulliasiaan riippuu tulo- ja omaisuusverolain kohtalosta. Tullien kokonaismäärään he olisivat valmiit myöntämään alennusta noin 180 miljoonaa markkaa ja rukiin tullissa alennusta 10 penniä kilolta, joskaan kaikki heidän ryhmänsä jäsenet eivät suostune tähänkään. Yleensä ovat ruotsalaiset sitä mieltä, että yhteisymmärryksen mahdollisuudet taloudellisissa kysymyksissä, niin erilaisten intressipiirien kesken kuin ruotsalaiset ja sosialidemokraatit ovat, eivät ole kovinkaan suuret. He toivovat sentään vielä neuvotteluja jatkettavan.

Pääministeri Tanner ilmoitti olevansa edelleen sitä mieltä, että olisi otettava se mitä saadaan, ja että ryhmän aikaisemmin tekemä päätös olisi purettava. Puhuja lausui, että hänellä on vielä oma suunnitelmansa asiassa, mutta jos kerran ollaan sitä mieltä, että ryhmän aikaisemmin tekemästä päätöksestä on pidettävä kiinni, niin on sitä turha esittää.

Harvala oli sitä mieltä, että kysymyksen lopullinen ratkaisu voitaisiin vielä lykätä, jotta nähtäisiin mihin suuntaan asiat kehittyvät.

Itkonen huomautti, että jos neuvotteluja edelleen ajetaan jatkaa täytyy saada ryhmältä ohjeita mitä ruotsalaisen ryhmän jäsenille ilmoitetaan.

Myllymäki huomautti, että ruotsalaiset tekevät myöntytyksiä nimenomaan sillä ehdolla, että hallitus jää paikalleen.

Aalto J. F. oli sitä mieltä ettei ryhmän päätöstä ainakaan tullikysymyksen suhteen ole syytä muuttaa.

Reinikainen ja Sventorzetski olivat samalla kannalla kuin Aalto.

Tainio kannatti Tannerin käsitystä.

Päätettiin esittää kysymys ryhmän käsiteltäväksi sikäli kuin se koskee tulo- ja omaisuusverolakiin ehdotettuja muutoksia. Tässä kohden ehdotetaan ryhmän päätettäväksi,

että hallituksen on tulo- ja omaisuusverolain suhteen eduskunnalta luottamus-kysymyksen uhalla vaadittava:

että verotettavan tulon alin raja on korotettava 10,000 markkaan, sekä

että veroina maksettua erää ei saa verotettavasta tulosta vähentää.

Omaisuusveron korottamista on hallituksen pidettävä

tärkeänä ja sitä puolustettava, mutta siitä ei ole tehtävä luottamus-kysymystä.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

.....
Emil J. Aalto
.....

Tarkastettu / - 27.

.....

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta 14 piltä joulukuuta 1927. - Kokouksen puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja R. Itkonen ja sihteerinä E. Jokinen.

1 §. Läsnäolijat.

Saapuvilla olivat ryhmän jäsenet Sventorzetski, Leino F. J., Reinikainen, Kuusisto, Rantala, Puittinen, Harvala, Myllymäki, Linna, Leino J., Aalto A. ja Aalto J.F., sekä hallituksen jäsenistä Hupli, ja puoluesihteeriksi Viik.

2 §. Hallituskysymys.

Sen johdosta, että Tasavallan Presidentti oli antanut maataloushallituksen ylijohtajan, tohtori J. E. Sunilan tehtäväksi uuden hallituksen muodostamisen ja tri Sunila kääntynyt kirjelmällä ryhmän puheenjohtajan R. Itkonen puoleen, esittäen samalla luonnoksen uuden hallituksen ohjelmaksi, sekä tiedustellen millä tavalla sosialidemokraattinen ryhmä tulee suhtautumaan tämän ohjelman pohjalla muodostettavaan hallitukseen, otettiin käsiteltäväksi kysymys ryhmän suhtautumisesta esitettyyn ohjelmaan, sekä sen pohjalla mahdollisesti muodostettavaan hallitukseen.

Puheenjohtaja Itkonen selosti aluksi lyhyesti käyntiin Tasavallan Presidentin luona, jonne hän hallituksen jätettyä eronhakemuksensa, oli myöskin kutsuttu neuvottelemaan uuden hallituksen muodostamisesta. Presidentin tiedusteluun, onko sos.-dem. ryhmä halukas ottamaan osaa uuden hallituksen muodostamiseen, tai ellei ryhmä hallituksen muodostamiseen osallistu, millä tavalla se tulee suhtautumaan muiden puolueiden muodostamaan hallitukseen, ilmoitti puhuja ryhmän puolesta vastanneensa, ettei sosialidemokraattisen ryhmän taholta tällä kertaa voida osallistua hallitukseen, mutta jos hallitus tulee olemaan uudistushaluinen antaa ryhmä sille kannatuksensa, ja jos ryhmä joutuu hallitukseen nähden kokonaan oppositioonkin tulee sen oppositio olemaan täysin lojalista.

Tämän jälkeen luki puheenjohtaja tri Sunilan kirjelmän ja siihen sisältyvän hallitusohjelmaluonnoksen, sekä huomautti sen johdosta, että ohjelma on melkoisen radikaalinen. Helähtyvä taantumussuunta ei siis ole ilmennyt. Ryhmämme olisi siis suhtauduttava siihen myönteisesti. Maalaisliitossa näyttää nykyään olevan käynnissä voimakas virtaus vasemmalle päin. Meidän on sitä edistettävä. Maalaisliittolaiset eivät tahdo nykyään olla yhteydessä kokoomuksen kanssa, vaan haluavat suuntautua mieluummin vasemmalle päin. Ryhmämme on siis syytä antaa tri Sunilan kirjelmään suopea vastaus.

Ehdotti valmistusvaliokunnan päätettäväksi, että ryhmän puolesta annettaisiin tri Sunilan kirjelmään seuraavanlainen vastaus:

Kun eduskunnan enemmistö on vastustanut nyt eroavan hallituksen ohjelmaa ja kun ei siis nykyään ole eduskunassa tukea sos.-dem. ryhmän vaatimusten mukaiselle hallitussuunnalle, ei ryhmällä ole mahdollisuutta olla mukana hallitusta muodostettaessa.

Toiseen kysymykseenne vastaukseksi ilmoittaa sos.-dem. ryhmä, että se yleensä suhtautuu suopeasti sellaiseen hallitukseen, joka ei nojaudu maan vanhoillisimpiin aineksiin, vaan toteuttaa yhteiskunnallista uudistusohjelmaa. Teidän esittämänne hallitusohjelma sisältää aikohtia, jotka käyvät siihen suuntaan, mitä sos.-dem. ryhmä voi tukea ja kannattaa. Joka tapauksessa tulee ryhmä yksinomaan asiallisesti kussakin eri kysymyksessä esittämään suhtautumisestaan esittämämme ohjelmaa toteuttavaan hallitukseen.

Harvala oli sitä mieltä, että vastaus puheenjohtajan ehdottamassa muodossa olisi liiankin ystävällinen, emmehan me voi niinkään suuresti luottaa maalaisliittolaisten uudistushaluun. Ehdotti, että puheenjohtaja Itkosen esittämästä vastausehdotuksesta poistettaisiin kaksi viimeistä lausetta ja niiden tilalle liitettäisiin seuraava lause:

Sen vuoksi tulee ryhmä ^{asiallisella pohjalla} ~~asiallisesti~~ suhtautumisestaan esittämämme ohjelmaa toteuttavaan hallitukseen, ja muutenkin arvostelemaan hallitusta sen tekojen ja tekemättä jättämisten mukaan.

Leino E. J. kannatti Itkosen ehdotusta sellaisenaan. Samoin Sventorzetski ja Aalto J. F.

Myllymäki ilmoitti olevansa sitä mieltä, että ryhmän taholta olisi annettava maalaisliitolle nyt samantapainen vastaus kuin maalaisliiton ryhmäkin antoi sos.-dem. ryhmälle vuosi sitten.

Viik huomautti, että sellaiseen ohjelmaan kuin on tri Sunilan kirjelmässä esitetty on syytä suhtautua suopeasti, mutta varovaisia on oltava. Onhan siinä ohjelmassa myöskin kohtia, joista on vaikea sanoa mihin ne vielä johtavat.

Reinikainen piti tärkeänä sitä, että vastauksessa sanotaan, että sos.-dem. ryhmä tulee esittämään suhtautumisestaan suunniteltuun hallitukseen kussakin kysymyksessä erikseen.

Hupli piti Itkosen esittämää vastausehdotusta onnistuneena ja kannatti sitä.

P ä t ö s . Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän puolesta annettaisiin tohtori Sunilan kirjelmään sellainen vastaus kuin puheenjohtaja Itkonen oli ehdottanut.

Sen johdosta, ettei sisäministeri Puro enään sen jälkeen kun hän on ollut hallituksen jäsenenä voi toimia valtion tilintarkastajana päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että valtion tilintarkastajaksi vuoden 1927 tilejä tarkastamaan ehdotettaisiin valittavaksi edustaja Armas Paasonen Puron tilalle. Ja että vuoden 1928 valtion tilintarkastajiksi ryhmän puolesta ehdotettaisiin valittavaksi Armas Paasonen ja T. Tainio vakinaisiksi, sekä K. Harvala varalle.

Samalla ehdotetaan ryhmän päätettäväksi, että tilintarkastajain vaalissa kuten aikaisemminkin yhdyttäisiin vaaliliittoon kommunistien kanssa, jolloin kommunistit tulevat saamaan yhden varatilintarkastajan paikan.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Tarkastettu ja hyväksytty 19/12 27.

A. Vasta.

K. Walta.

Bas.-dem. Eduskuntaryhmälle
vuoden 1927 valtiopäivien
aikana tulleet kirjeet
j.m. asiakirjat.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä,

ollen sitä mieltä,

ettei ole Hallitusmuodon määräysten eikä parlamentaaristen tapojen mukaista, että hallitus, joka ei ole kärsinyt tappiota vaaleissa, eroaa uuden eduskunnan valtakauden alkaessa,

sekä pitäen tärkeänä,

että sosialidemokraattinen hallitus on tilaisuudessa mahdollisimman tehokkaasti vaikuttamaan eduskunnalle antamansa budjetin toteutumiseen,

kehoittaa hallitusta jatkamaan työtään ainakin budjetin valmistumiseen saakka, ellei joku seikka sitä ennen tee hallituksessa ^{to lupauksista tarpeelliseksi.} ~~suoraa mahdottomaksi.~~

Samalla sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä

^{on} palauttaa mieliin eduskuntaryhmän ja puolueen neuvoston kokouksessa joulukuun 2 päivänä 1926 hyväksytyn päätöslauselman, joka kuuluu:

"Puolueen neuvosto kehoittaa puolueen elimiä, sanomalehtiä ja yksityisiä jäseniä suhtautumaan kaikin puolin lojallisesti hallitukseen. Jos jonkun sen toimenpiteen johdosta syntyy puolueessa erimielisyyttä, ei asiaa ole pohdittava julkisuudessa, ennenkuin puolueen keskuselinten kautta tai suoraan hallitukselta on saatu lähempiä tietoja asiasta, ja on joka tapauksessa arvostelussakin noudatettava asiallisuutta ja toverillisuutta. Jos poikkeuksia tästä ilmenee, ryhtyköön puolue-toimikunta asian vaatimiin toimenpiteisiin."

sestä ^{deten} totetaan!

että ^{eräät} ~~useat~~ puoluelehtiin kirjoittaneet henkilöt ovat sivuuttaen tämän kehoituksen, kirjoituksillaan vaikeuttaneet ja horjuttaneet hallituksen ~~toimintaa~~ asemaa,

paheksuu tällöistä menettelyä sekä lausuu toivomuksenaan, ettei tällöinen epälojaalinen ja epätoverillinen menettely tulisi uusiintumaan.

S o s . - d e m . E d u s k u n t a r y h m ä l l e ,

H e l s i n k i .
=====

Sen jälkeen, kun sosialidemokraattinen työväen hallitus-
kaan, vaikka siltä ei olekaan puuttunut hyvää halua, ^{ole,} saanut toimen-
piteillään erotettujen valtionpalvelijoiden asiaa, keskusvirasto-
jen vastaanhankauksen takia, tyydyttävään tulokseen, olemme me, ero-
tettujen valtionpalvelijoiden keskuskomitean jäsenet käsitelleet
asiaa ja tulleet siihen tulokseen, että kansalaissodan johdosta ero-
tettuja valtionpalvelijoita ei saada takaisin entisiin toimiinsa,
ellei takaisin pääsyä sitovasti määrätä eduskunnan päätöksellä.
Samalla olemme tulleet siihen käsitykseen, että asiaamme ei saa-
da eduskunnan käsiteltäväksi, ellei siitä tehdä hallituksen esitys-
tä, sillä edustajain tekemät alotteet vain harvoissa tapauksissa
joutuvat käsittelyn alaisiksi.

Edellä esitetyn perusteella käännyimmekin arv. Eduskunta-
ryhmän puoleen esityksellä, että ryhmä vaikuttaisi hallitukseen
niin, että se valmistaisi asiassamme esityksen eduskunnalle, ja et-
tä tässä esityksessä otettaisi huomioon m.m. seuraavaa:

1. Kaikki ne valtion palvelus- ja virkamiehet, jotka ovat
tulleet toimistaan eroitetuiksi vuoden 1918 kansalaissodan johdos-
ta, saavat oikeuden palata entisiin tai niitä vastaaviin toimiinsa,
elleivät he kansalaissodan jälkeen ole tehneet sellaista rikos-
ta, joka lain mukaan aiheuttaa valtion palvelukseen kelpaamattomuus-
den.

2. Maikki ne valtion palvelus- ja virkamiehet, jotka
eroittamisen jälkeen ovat menettäneet työkykynsä tai tulleet yli-
ikäisiksi valtion palvelukseen kelvatakseen, ovat oikeudetut saamaan
täyden eläkkeen.

Lisäksi rohkenemme esittää, että ryhmä, ellei hallitus
syystä tai toisesta voi esitystä tehdä, jättää eduskunnalle oman

esityksensä kansalaissodan johdosta erotettujen valtion palvelus-
ja virkamiesten asiassa, ja että tässä esityksessä otettaisiin huo-
mioon kaikki se, mitä edellä olemme esittäneet.

Helsingissä 5 p:nä syyskuuta 1927.

Kunnioittaen:

Erotettujen valtionpalvelijoiden keskuskomitean puolesta:

August Hytti

A. F. Aalto

P. A. Utrianen

Kalle, Jussi

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *Kokous*

22 p:nä syyskuuta vuonna 1927.

	<i>En</i>	Ei		<i>En</i>	Ei		<i>En</i>	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B. ...	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.	/		Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda	/	
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina	/	
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.	/		Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi	/	
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti	/		Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.	/		Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.	/		Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivulahti-Lehto, H. ...	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.	/	

Koponen, Albin

Rapo, Jussi

Voionmaa, V.

SUOMEN
SOSIALIDEMOKRAATIN
TOIMITUS
HELSINKI, Sirkuskatu 3

Helsinki, syys kuun 22 p:nä 1927.

PUHELIMET:
UUTISOSASTO { 27 16
4935
4995
TOIMITUSSIHTEERI 10176
PÄÄTOIMITTAJA 10966

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä.

Sattuneesta syystä pyydämme kiinnittää arv.
edustajain huomiota siihen, kuinka tärkeätä on saada
eduskunnassa käsiteltävät asiat tuoreina ja hyvin
esitettyinä suuren yleisön tietoon. Tämä koskee erit-
täinkin valiokunnissa käsiteltäviä asioita, joista
muuten kuin oman puolueen edustajain välityksellä on vai-
keata saada tietoja. Kun toimituksellamme ei ole tarpeeksi
työvoimaa oma-aloitteisen uutishankinnan järjestämiseksi
juuri valiokunta uutisiin nähden, rohkenemme toivoa, että
edustajat entistä useammin antaisivat tietoja lehdellemme
asioista, joista niitä voi antaa. Tällöin olisi
uutisen vastaanottajalle erikoisesti huomautettava
siitä kuinka tärkeäksi uutisen antaja sen katsoo.

Toivomme parhainta yhteistoimintaa.

Puoluetervehdyksin

Antton Kuotari

Kommu, Ville		Rantaia, Viljo		Wirk, K. H.	
Koponen, Albin		Rapo, Jussi		Voionmaa, V.	

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *lokakuu*
7 p:nä *lokak.* vuonna 1927.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *lokakuu*
29 p:nä *Syyskuu* vuonna 1927.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	—		Kuusisto, Aug.	—		Reinikainen, O. B. ...		
Aalto, J. F.	—		Latvala, J. V.	—		Ryömä, Hannes	—	
Ailio, J.	—		Lehikoinen, R.			Saarinen, E.	—	
Ampuja, Mikko.....	—		Lehto, T.	—		Seppälä, Hilda	—	
Bryggari, Tuomas ...	—		Lehtokoski, Aino	—		Setälä, E.	—	
Eskola, V.	—		Leino, F. J.	—		Sillanpää, Miina	—	
Fahler, J.	—		Leino, Jalmari	—		Suokas, Mikko	—	
Hakala, Kalle	—		Leinonen, Olga	—		Sventorzetski, R.	—	
Hakkila, V.	—		Linna, Jalmari	—		Tainio, Taavi	—	
Halonen, T.	—		Malkamäki, Aino			Tervo, S.	—	
Harvala, K.	—		Muhonen, A.	—		Toivonen, Otto	—	
Haverinen, Anna	—		Myllymäki, K.	—		Tolonen, J. F.	—	
Helo, J.			Paasivuori, Matti	—		Typpö, T.	—	
Huttunen, E.	—		Paasonen, A.	—		Valjakka, Hilma	—	
Itkonen, Rieti	—		Pekkala, M.	—		Valta, Aug.	—	
Jokinen, Emil	—		Pensas, Otto	—		Valta, K.	—	
Keto, J. V.			Penttala, J.	—		Velling, Yrjö	—	
Koivulahti-Lehto, H. .	—		Puittinen, M.	—		Vihuri, Ida	—	
Komu, Ville	—		Rantala, Viljo	—		Wiik, K. H.	—	
Koponen, Albin	—		Rapo, Jussi			Voionmaa, V.		

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *lokakuu*
7 p:nä lokak. vuonna 1927.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B.	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes		/
Ailio, J.	/		Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko	/		Lehto, T.		/	Seppälä, Hilda		/
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina		/
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.		/	Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi		/
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino		/	Tervo, S.	/	
Harvala, K.		/	Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto		/
Haverinen, Anna			Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti		/	Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma		/
Itkonen, Rieti		/	Pekkala, M.		/	Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.		/	Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivulahti-Lehto, H. .	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.		/

kenee toimikunta toivoa tälle Etelä-Savoon nautuen

Sosialidemokraattisen puolueen
eduskuntaryhmälle.

Toimikunta, jonka Etelä-Savon kuntain edustajat syyskuulla 1924 Ristiinassa pitämässään kokouksessa asettivat toimenpiteitä varten sähkövoiman saamiseksi Imatralta Etelä-Savoon, tahtoo eduskuntaryhmälle kunnioittaen esittää seuraavaa:

Koska toimikunta on neuvotteluissaan valtion koskirakennustoimiston kanssa saanut tietää, että mainittu toimisto on hallitukselle jättänyt esityksen määrärahan ottamisesta tulevan vuoden valtion talousarvioon sitä varten, että toimisto ryhtyisi rakentamaan sisämaahan ulottuvia toisasteisia jakelujohtoja Imatran päälinjasta, niin haluaa Etelä-Savon kuntia edustava toimikunta lausua toivomukseensa, että tämä määräraha otettaisiin jo tulevan vuoden valtion talousarvioon. Koska tällaisten sähköjohtojen rakentaminen etenkin sellaisille alueille kuin Etelä-Savoon, jossa ei ole tuskin lainkaan paikallisia vesivoimia, avaisi suuria mahdollisuuksia maakunnan taloudelliselle vaurastumiselle, niin rohkenee toimikunta toivoa tälle Etelä-Savoon nähden

niin tärkeälle asialle eduskuntaryhmän myötätuntois-
ta suhtautumista.

Helsingissä, lokakuun 13 p:nä 1927.

**Etelä-Savon kuntain valitsema sähkö-
toimikunta:**

A. V. Vukobrat

Samuel Fordyce

Armas Talosaari

Little Women

Auto Overman

Isaac Falla.

J Kauppi.

Anton Killikine.

U. Ku

Mikkelin pitäjästä

Mikkelin kaupungista

Ristiinan pitäjästä

Anttolan 77

Mäntyharjun "

Suomenniemen "

Savitaipaleen "

Taipalsaaren "

insinööri, sihtteri

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *Kyösti Kallio*

kuussa 13 p:nä lokak. ~~vuonna~~ 1927.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B. ...		
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.	/		Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda	/	
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina	/	
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.	/		Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi	/	
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna <i>Aaina</i>	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti	/		Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.	/		Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.	/		Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivuolahti-Lehto, H. .	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.		

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖ

Idontaja p. novaeortale

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖ R.Y.
FINLANDS FACKORGANISATION R.F.

TOIMISTO: HELSINKI, SIRKUSKATU 5
BYRÄ: HELSINGFORS, CIRKUSGATAN 5

Sähköosoite: Telegramadress:
AMMATTIJÄRJESTÖ

Puhelimet: Telefoner:

Puheenjohtaja ja sihteeri } 109 59
Ordföranden och sekreteraren. }

Taloudenhoitaja } 60 23
Ekonomer..... }

Helsinki
Helsingfors

18 p:nä lokakuuta

1927.

N° 880/458.

Sosialidemokraattiselle Eduskuntaryhmälle.

Kuten teillekin on tunnettua tullaan S. Ammattijärjestön toimesta tänäkin vuonna, kuten useana edellisenäkin vuonna järjestämään marraskuun ensimmäinen viikko erikoiseksi ammatilliseksi valistusviikoksi ja tullaan tällöin kaikkialla maassa toimeenpanemaan ammatillisia valistustilaisuuksia.

Jotta viikko saataisiin kaikin puolin hyvin onnistumaan ja tarkoitustaan vastaavaksi on välttämätöntä, että käytettävissämme on riittävästi puhujia. Kun Ammattijärjestön omat puhujavoimat -liittojenkin puhujat mukaan luettuna- ovat varsin rajoitetut, niin esitämme, että ryhmänne tahtoisu myötävaikuttaa valistusviikkomme onnistumiseksi luovuttamalla ryhmän puhujavoimat käytettäväksemme tämän viikon aikana.

Odottaen suosiollisia toimenpiteitänne, merkitsemme

Toverillisesti tervehtien:

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖ

Edustaja p. nuortalo

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *Kyhmä*
Kokouksessa 27/10 vuonna 1927.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B. ...	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.			Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.		
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda		
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino			Setälä, E.	/	
Eskola, V.			Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina	/	
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.			Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi		
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti	/		Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.			Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.			Penttala, J.	/		Velling, Yrjö		
Koivulahti-Lehto, H. .			Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida		
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.	/	

Koponen, Albin

Rapo, Jussi

Voionmaa, V.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

vuonna 1927.

Kokouksessa 10 p:nä marraskuuta.

ryhmän

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.			Reinikainen, O. B. ...	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.	/		Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda	/	
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.		
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina		
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.	/		Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi		
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti			Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.	/		Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.			Penttala, J.	/		Velling, Yrjö		
Koivulahti-Lehto, H. ..	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.		

Koponen, Albin

Rapo, Jussi

Voionmaa, V.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

Arvola

vuonna 1927.

seria 18 Niemi makuu

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

Myllmäki

vuonna 1927.

Arvola

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B. ...	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.			Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda	/	
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina	/	
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.	/		Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi	/	
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.			Paasivuori, Matti			Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.	/		Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.			Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivulahti-Lehto, H. .	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi			Voionmaa, V.		

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

vuonna 1927.

Luokittelu

Seura 18 Niina Mäkelä

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi	/		Kuusisto, Aug.			Reinikainen, O. B.	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.			Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.			Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.	/		Seppälä, Hilda		
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.			Sillanpää, Miina		
Fahler, J.	/		Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko	/	
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi		
Halonen, T.			Malkamäki, Aino	/		Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.			Paasivuori, Matti	/		Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti			Pekkala, M.			Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto			Valta, K.	/	
Keto, J. V.			Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivulahti-Lehto, H. ..	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.		

Koponen, Albin

/

Rapo, Jussi

/

Voionmaa, V.

/

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

ryhmä

Kokouksesta 24/11

vuonna 1927.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Kuusisto, Aug.	/		Reinikainen, O. B. ...	/	
Aalto, J. F.	/		Latvala, J. V.	/		Ryömä, Hannes	/	
Ailio, J.			Lehikoinen, R.	/		Saarinen, E.	/	
Ampuja, Mikko.....	/		Lehto, T.			Seppälä, Hilda	/	
Bryggari, Tuomas ...	/		Lehtokoski, Aino	/		Setälä, E.	/	
Eskola, V.	/		Leino, F. J.	/		Sillanpää, Miina	/	
Fahler, J.			Leino, Jalmari	/		Suokas, Mikko		
Hakala, Kalle	/		Leinonen, Olga	/		Sventorzetski, R.	/	
Hakkila, V.	/		Linna, Jalmari	/		Tainio, Taavi	/	
Halonen, T.	/		Malkamäki, Aino			Tervo, S.	/	
Harvala, K.	/		Muhonen, A.	/		Toivonen, Otto	/	
Haverinen, Anna	/		Myllymäki, K.	/		Tolonen, J. F.	/	
Helo, J.	/		Paasivuori, Matti	/		Typpö, T.	/	
Huttunen, E.	/		Paasonen, A.	/		Valjakka, Hilma	/	
Itkonen, Rieti	/		Pekkala, M.			Valta, Aug.	/	
Jokinen, Emil	/		Pensas, Otto	/		Valta, K.	/	
Keto, J. V.			Penttala, J.	/		Velling, Yrjö	/	
Koivulahti-Lehto, H. ...	/		Puittinen, M.	/		Vihuri, Ida	/	
Komu, Ville	/		Rantala, Viljo	/		Wiik, K. H.	/	
Koponen, Albin	/		Rapo, Jussi	/		Voionmaa, V.	/	